

Příloha: č. 1

ŠVP pro přípravné třídy „S pohádkou do školy“

Platné: od 1. 9. 2017

Schválil: Mgr., Bc. František Svoboda, ředitel školy

Obsah

CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY	4
Materiálně technické podmínky přípravné třídy	4
ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
Dokumentace	5
Personální zajištění	5
OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ A ČASOVÝ PLÁN.....	5
Denní plán činností.....	6
Týdenní skladba činností, předměty.....	6
Jednotlivé měsíční bloky.....	6
"Moje přípravná třída"	7
A - Dítě a jeho tělo	7
B - Dítě a jeho psychika	8
C - Dítě a ten druhý.....	9
D - Dítě a společnost	10
E - Dítě a svět.....	111
"Dary podzimu"	11
A - Dítě a jeho tělo	111
B - Dítě a jeho psychika	12
C - Dítě a ten druhý	14
D - Dítě a společnost	15
E - Dítě a svět	16
"Svět kolem nás"	17
A - Dítě a jeho tělo	17
B - Dítě a jeho psychika	18
C - Dítě a ten druhý	21
D - Dítě a společnost	22
"Vánoční čas"	23
A - Dítě a jeho tělo	23
B - Dítě a jeho psychika	24
C - Dítě a ten druhý	26
D - Dítě a společnost	26
E - Dítě a svět	27
"Krásy zimy"	28
A - Dítě a jeho tělo	28
B - Dítě a jeho psychika	29

C - Dítě a ten druhý	31
D - Dítě a společnost	32
E - Dítě a svět	33
"Lidé kolem nás"	34
A - Dítě a jeho tělo	34
B - Dítě a jeho psychika	35
C - Dítě a ten druhý	37
D - Dítě a společnost	37
E - Dítě a svět	38
"Předjaří"	39
A - Dítě a jeho tělo	39
B - Dítě a jeho psychika	40
C - Dítě a ten druhý	42
D - Dítě a společnost	43
E - Dítě a svět	44
"Chráním přírodu"	45
A - Dítě a jeho tělo	45
B - Dítě a jeho psychika	46
C - Dítě a ten druhý	48
D - Dítě a společnost	49
E - Dítě a svět	49
"Barevné jaro"	50
A - Dítě a jeho tělo	50
B - Dítě a jeho psychika	51
C - Dítě a ten druhý	53
D - Dítě a společnost	54
E - Dítě a svět	54
"Přípravka končí"	55
A - Dítě a jeho tělo	55
B - Dítě a jeho psychika	56
C - Dítě a ten druhý	58
D - Dítě a společnost	59
E - Dítě a svět	60
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	61
Kompetence k učení	61
Kompetence k řešení problémů	61
Kompetence komunikativní	62
Kompetence sociální a personální.....	62
Kompetence činnostní a občanské	62
Co děti znají, když se s nimi loučíme	63

Charakteristika přípravné třídy

Přípravné třídy jsou zřizovány při základních školách na základě § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), se souhlasem krajského úřadu, příp. souhlasem ministerstva (církvní školy). Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti nejsou klasifikovány.

Přípravnou třídu lze zřídit, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 10 dětí. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je 15, v odůvodněných případech lze se souhlasem zřizovatele tento počet navýšit až na 19 dětí. Do přípravné třídy jsou zařazovány děti s odkladem povinné školní docházky na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. O přijetí rozhoduje ředitel školy.

Docházka do přípravné třídy je jednou z možností plnění povinnosti předškolního vzdělávání. Po přijetí dítěte do přípravné třídy je jeho docházka povinná, bude vedena v třídní knize, nepřítomnost dítěte je třeba omlouvat dle školního řádu. Obsah vzdělávání v přípravné třídě je součástí školního vzdělávacího programu.

Materiálně technické podmínky přípravné třídy

Přípravné třídy jsou umístěny v prostorách odloučeného pracoviště školy na Jarní ulici v samostatných třídách. Ve třídách jsou dle potřeby rozmístěny lavice a židle, dále jsou zde úložné prostory, relaxační a herní koutek s kobercem a hračkami. Třídy jsou dále vybaveny magnetofonem, flipchartem nebo školní tabulí.

K vybavení přípravných tříd také patří malá knihovna s dětskou i odbornou literaturou, CD s dětskými písničkami a pohádkami. Další pomůcky jsou k zapůjčení v kabinetu pro 1. stupeň a v kabinetu tělesné výchovy. Na chodbách v těsné blízkosti tříd jsou umístěny nástěnky, kde jsou rodiče pravidelně informováni o týdenním programu a kde jsou vystavovány práce dětí.

Děti využívají hygienické zařízení v prostorách školy. Pro odkládání svršků je určena společná šatna, každé dítě má svoji označenou uzamykatelnou skříňku. Dále děti mohou využívat školní tělocvičnu, hřiště s umělým povrchem a zahradu.

Organizace vzdělávání

Výchovně-vzdělávací činnosti vychází z RVP PV, jsou tedy obdobné s činnostmi v mateřské škole, zároveň jsou přizpůsobeny podmínkám školy základní. Vzdělávání se zaměřuje na vyrovnání vývoje dítěte s odkladem povinné školní docházky s ohledem na jeho školní nezralost. ŠVP pro přípravné třídy je sestaven ve formě integrovaných bloků - témat a podtémat uspořádaných podle ročních období a jednotlivých měsíců.

Výuka probíhá dopoledne, zpravidla po dobu čtyř vyučovacích hodin. Jedná se spíše o určité bloky, jejichž délka je přizpůsobena individuálním potřebám dětí, jejich zdravotnímu stavu a jejich omezené schopnosti soustředit se. V jednotlivých činnostech se vzájemně prolí-

nají vzdělávací oblasti stanovené RVP PV. Vedle činností ve třídě či tělocvičně je zařazován i častý pobyt venku ve formě tematických vycházek či her a sportovních aktivit na zahradě nebo na hřišti, návštěva kulturních a sportovních akcí, výletů apod. V ranních a odpoledních hodinách mohou děti z přípravných tříd navštěvovat školní družinu a některé zájmové kroužky.

Dokumentace

Pedagog vede třídní knihu s realizovanými činnostmi a absencemi žáků. Součástí dokumentace je osobní složka dítěte, ve které jsou uloženy zprávy z lékařského vyšetření, závěry ze školských poradenských zařízení, příp. jiné dokumenty, vstupní dotazník a záznamové archy pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte, které pedagog vyplňuje v průběhu roku. Každému dítěti je dále vedeno portfolio jeho prací.

Děti se neklasifikují. Na konci školního roku se stručně slovně zhodnotí, s jakým výsledkem dítě přípravnou třídu absolvovalo. Toto hodnocení je v jednom vyhotovení školou archivováno, v jednom vyhotovení předáno zákonných zástupcům, příp. budoucím učitelům.

Personální zajištění

V přípravné třídě působí pedagog - třídní učitel, který dle zákona č. 563/2014 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů získává odbornou kvalifikaci vzděláním odpovídajícím učitelu mateřské školy či 1. stupně základní školy. Pedagog zodpovídá za formální obsah vzdělávání, vedení dokumentace a samotnou výuku.

Obsah vzdělávání a časový plán

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) pro přípravné třídy „S pohádkou do školy“ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Zároveň je ve shodě s ŠVP základní školy. Hlavním cílem vzdělávacího programu je podpořit duševní, tělesný, citový a sociální rozvoj dítěte, pomoci dítěti lépe se adaptovat na školní prostředí, připravit se na povinnou školní docházku a vyrovnat jeho určité vstupní deficity.

Edukace je uskutečňována díky spontánním i řízeným aktivitám přiměřeným věku, dovednostem a schopnostem dětí. Jsou respektovány jejich individuální potřeby a tempo rozvoje. V didakticky cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách nebo individuálně. Upřednostňovány jsou hravé a tvořivé činnosti.

Vzdělávání dětí je rozpracováno do 5 oblastí dle RVP:

- **A - Dítě a jeho tělo**
- **B - Dítě a jeho psychika**
- **C - Dítě a ten druhý**
- **D - Dítě a společnost**
- **E - Dítě a svět**

Obsah vzdělávání je uspořádán do měsíčních bloků a týdenních témat. Obsah jednotlivých oblastí na sebe navazuje, vzájemně se doplňuje či překrývá.

Denní plán činností

7,50 - 8,10	Příchod dětí, hygiena, volná hra.
8,10 - 8,55	Komunitní kruh, motivace. 1. blok činností.
8,55 - 9,05	Hygiena.
9,05 - 9,30	2. blok činností.
9,30 - 10,10	Svačina, hygiena. Relaxace, volná hra.
10,10 - 10,50	3. blok činností nebo pobyt venku.
10,50 - 11,00	Hygiena.
11,00 - 11,45	4. blok činností. Rekapitulace. Hodnocení.

Řízené aktivity jsou střídány s relaxací a volnou hrou. Délka jednotlivých bloků je přizpůsobována aktuální situaci a individuálním potřebám dětí. Děti by měly zvládat 20 minut soustředěné činnosti. Jsou zařazovány častější hygienické přestávky. Dbá se také na průběžné dodržování pitného režimu.

Týdenní skladba činností, předměty

Orientační týdenní rozvrh činností si vypracovává třídní učitel před začátkem školního roku. Vedle **herních činností** (konstruktivních, didaktických...) se edukace orientuje především na rozvoj **smyslového vnímání, matematických představ, poznání a jazykové a komunikativní oblasti**. Jsou zařazovány skupinové logopedické chvílky. Velký důraz je kladen také na rozvoj **jemné a hrubé motoriky**, včetně **grafomotoriky**. Rozvíjí se **zručnost dětí, jejich praktické dovednosti, kulturně sociální a hygienické návyky**.

Jedná se o předměty:

- Rozvoj smyslového vnímání
- Matematické představy
- Prvouka
- Grafomotorická cvičení
- Pracovní činnosti a praktická výchova
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Dramatická výchova
- Tělesná výchova
- Hry v místnosti

Jednotlivé měsíční bloky

- září - Moje přípravná třída
- říjen - Dary podzimu
- listopad - Svět kolem nás
- prosinec - Vánoční čas

- leden - Krásy zimy
- únor - Lidé kolem nás
- březen - Předjaří
- duben - Chráním přírodu
- květen - Barevné jaro
- červen - Přípravka končí

"Moje přípravná třída"

- *Poprvé ve škole, pravidla v přípravné třídě.*
- *Můj domov, moji kamarádi.*
- *Rostliny na zahradě a na poli.*
- *Ovoce a zelenina.*

A - Dítě a jeho tělo

1. rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

- napodobování jednoduchých pohybů
- postupné zvládnání zdravotních cviků, ovládnání dechového svalstva
- zvládnání chůze v prostoru i mezi překážkami se správným držením těla
- zvládnání překážek lezením s různými obměnami
- prstové držení míče, koordinace těla při hodů
- vyjadřování melodie a rytmu pohybem
- rozvíjení jemné motoriky při pracovních a konstruktivních činnostech

2. rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvíjení a prohlubování sluchového vnímání (rozlišování zvuků, tónů)
- grafické znázorňování délky zvuků, analyticko-syntetická cvičení
- rozlišování chutí (označování druhů ovoce a zeleniny)
- zrakové rozlišování předmětů a jejich vlastností
- rozvíjení hmatového a čichového vnímání
- využívání všech smyslů při seznamování se s okolním prostředím

3. rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

- podporování dětí ve snaze pečovat sám o sebe (sebeobsluha, hygienické návyky)
- pomáhat při snaze plnění jednoduchých zadaných úkolů (úklid hraček, služba)
- rozvíjení vztahu dítěte k vlastní osobě (samostatnost, sebeuvědomování)
- pěstování a rozvíjení kulturních návyků a vztahů

4. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- osvojování návyků spojených s péčí o tělesnou čistotu
- předměty související s osobní hygienou (funkce a použití)

5. osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- zásady zdravé výživy, protidrogová prevence

- moje tělo je jen mé
- ekologie

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i expresivních (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování)

- obohacování dětského slovníku
- poslech dětské prózy a poezie (rozlišování), vnímání krásy slova
- soustředění a citlivé vnímání textu, seznamování s autorskými pohádkami
- četba bajek - vysvětlování vedoucí k pochopení morálního ponaučení
- seznamování s dětskými časopisy
- sluchová cvičení
- prohlubování schopnosti sluchu rozeznávat délku trvání tónu, samohlásek ve slově

2. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- rozšiřování a obohacování slovní zásoby
- zvyšování používání přídavných jmen a sloves
- společenské vyjadřování (pozdravit, rozloučit se, poprosit, neskákat do řeči...)
- podpora dětí ve snaze domluvit se s ostatními
- vyprávění o tom, co dítě zažilo, vidělo apod.

3. Osvojení dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

- péče o správnou intonaci a výraznost hlasu, plynulou řeč
- procvičování hláskových skupin ve slovech (individuálně)
- seznamování s lidovými říkadly a pohádkami, přednes říkadel a básní
- dramatizace pohádek
- rozkládání slov na slabiky

b. Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie

1. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

- znát své jméno a jména kamarádů, učitelů, pojmenovat a zapamatovat si svoji značku
- ukládat věci, hračky na určené místo, orientovat se v prostorách PT i celé školy
- seznamovat se s rostlinami na zahradě, na poli a s jeho dalším zpracováním a použitím

2. Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjadřování)

- rozhodování o pravdivosti a nepravdivosti nejjednodušších tvrzení
- sledování předem dané cesty, orientování se v jednoduchých labyrintech
- uspořádání skupiny dle předem daných znaků, označení polohy první a poslední
- určování počtu prvků v dané skupině

- aktivní používání předložek za, před atd.
3. **Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)**
- rozlišování a správné označení různých materiálů (písek, kámen, voda, dřevo atd.)
 - rozvíjení samostatnosti, zručnosti, fantazie při různých činnostech (pracovní, výtvarné, hudební, pohybové)

c. Sebepojetí, city, vůle

1. **Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)**
- vhodnou organizací a laskavým způsobem usnadnit dětem vstup do PT
 - rozvíjet u dětí schopnost pečovat o zdraví vlastní i ostatních (neubližovat si navzájem)
 - dodržování kulturních návyků
 - uspokojování potřeb dětí a jejich přání, podporování snahy dítěte při samostatnosti
2. **Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí**
- podporovat vznik dětských přátelství, rozvíjení sebekontroly a sebeovládání dětí
 - zaujmout dětskou pozornost zpěvem a hrou na hudební nástroj
 - umožňovat dětem vyjádření hudby pohybem (vesele, smutně...)
 - posilování schopnosti citového vztahu k domovu, městu atd.
3. **Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy, prožitky**
- rozvíjení dialogů prostřednictvím loutky
 - výtvarné zachycení prožitků, experimentování s výtvarným materiálem
4. **Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situace**
- posilování schopnosti soustředit se přiměřenou dobu na činnost
 - respektování pravidel hry
 - rozvíjet dovednost šetrně a ohleduplně zacházet s hračkou
 - podporovat rozvoj schopnosti hodnotit výsledky své práce i práce ostatních

C - Dítě a ten druhý

1. **Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem**
- znát své jméno, příjmení a adresu, poznávat své kamarády podle jména a značky
 - seznamovat se se jmény učitelů a pracovního personálu školy
 - umožnit dětem seznámit se s prací a pracovním prostředím zaměstnanců
 - systematicky vést děti k porozumění slovních pokynů
 - snažit se , aby děti samostatně dodržovaly hygienické a kulturní návyky
 - rozvíjet schopnost samostatného vyřizování vzkazu
 - podporovat schopnost odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
 - dbát na bezpečnost při styku s cizí osobou

- rozvíjet schopnost chránit si své zdraví i zdraví ostatních
2. **Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (rodina, přípravná třída, dětská herní skupina)**
 - během pohybových her rozvíjet dovednost dodržovat pravidla hry
 - aktivní zapojování se do činnosti skupiny dětí
 - střídání vedoucích rolí při hrových činnostech
 - pokoušet se společně řešit zadaný úkol ve skupině dětí
 - prosazovat a obhajovat si své přání a vlastní nápad, svůj názor
 3. **Vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...)**
 - respektovat přání druhých
 - vědomě projevovat zdvořilé vystupování a chování
 - podporovat snahu pomáhat druhým, přijímat odlišnosti druhých
 - zapojování se do hudebních i pohybových činností ve skupině
 4. **Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností**
 - reagovat a respektovat přání jiného, odstraňovat sobeckost ve vztahu k okolí
 - respektování a dodržování pravidel her
 - neostýchat se komunikovat s cizí osobou
 - upozorňovat na špatný vzor chování a jednání druhého
 - rozvíjet schopnost dětí hodnotit negativní reakce druhého
 - během všech činností obohacovat slovní zásobu dětí
 - aktivně používat slovesa a přídavná jména, seznamování s homonymy a antonymy
 - řečový vzor učitele
 - podpora a rozvoj neverbální komunikace (výtvarné, pracovní, hudební činnosti)

D - Dítě a společnost

1. **Vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách**
 - podpora vzniku nových přátelství, rozvíjení schopnosti domluvit se s ostatními
 - uznávat úspěchy druhých a ocenit výsledky jejich činnosti
2. **Rozvoj kulturně estetických dovedností (výtvarných, slovesných, pracovních, hudebních, dramatických produktivních i receptivních)**
 - výtvarné ztvárnění lidské figury
 - experimentování s různým materiálem, používání techniky vytrhávání
 - poslech tematicky zaměřených pohádek
 - obohacování dětského vyjadřování (básničky, říkadla)
 - reagování na předeheru písniček
 - rozvíjet dovednost reakce na tempo písní a hudby pohybem
3. **Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění**

- pěstovat povědomí o ekologii
- pečovat a chránit zdraví své i druhých
- dbát na bezpečnost při hrách a různých činnostech
- rozvíjet dovednost umět ocenit výsledky práce jiných
- citlivě reagovat na krásu slova, hudby, výtvarného umění
- dokázat slovně hodnotit krásu slova, řečový vzor učitele
- prohlubování schopnosti používání sloves, přídavných jmen
- podpora neverbální komunikace (činnosti výtvarné, pracovní, hudební, dramatické, pohybové)

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- seznamování s prostředím (prostory, účelnost...)
- seznamování s významnými místy v okolí, dokázat najít cestu k danému cíli
- výtvarně zachytit své znalosti prostředí (domov, škola)

2. Osvojení jednoduchých poznatků o světě a životě

- seznámení s produkty zahrad, polí
- uvědomování si možností zpracování jednotlivých surovin a plodů zahrad a polí, jejich použití
- obohacování znalostí o potřebách k životu (rostliny), zapojovat děti do péče o rostliny ve třídě, přímým pokusem se přesvědčit o pravdivosti potřeby vody pro rostliny
- prohlubování znalostí o čase (ráno...)
- pozorování vlivů ročních dob na přírodu

3. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale také ničit a poškozovat

- aktivní spoluúčast při péči o prostředí třídy, podílení se na výzdobě školy
- udržování pořádku v šatnách i ve třídě
- dodržování hygienických návyků, při stolování uplatňovat kulturní návyky
- podporovat ochotu pomáhat mladším dětem i ostatním
- pozorování a vnímání přírodního prostředí, ochrana prostředí

"Dary podzimu"

- *Život v lese, stromy kolem nás.*
- *Domácí zvířata.*
- *Z pohádky do pohádky za zvířátky.*
- *Dušičky, Halloween.*

A - Dítě a jeho tělo

1. Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

- napodobení jednoduchého pohybu
- dbát na správné držení těla (také při kreslení, stolování...)
- procvičovat lehkou chůzi se správným odvíjením chodidel
- koordinované využití dynamické síly nohou a zapojení celého těla(poskoky, lezení, seskoky...)
- rozvíjet schopnost zdolat překážky lezením

2. Rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvoj koordinace oko - ruka
- poskytovat dětem správný řečový vzor
- odhadovat počet předmětů pomocí zrakového vnímání
- psychomotorické hry - smyslové
- určování a rozlišování zvuků a tónů
- poznávat předměty podle hmatu, zraku, čichu, chuti
- analyticko-syntetická cvičení, vnímání určené slabiky ve slově

3. Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

- poskytovat dětem dostatek pohybu doprovázeného hudbou
- rozvíjet kladný vztah ke zvířatům
- dramatizace příběhu
- podpora a rozvoj snahy dítěte při samostatnosti

4. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- rozvíjení hygienických návyků
- zavazování tkaniček

5. Osvojení poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- rozvíjet poznatky a dovednosti dětí v péči o tělesnou čistotu, zdraví, upozorňovat na nebezpečí
- dbát na bezpečnost svého počínání - nesahat na cizí zvířata...

6. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů

- upozorňovat na důležitost tělesné čistoty
- na vhodných příkladech vysvětlovat, co je zdravé a co není

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslech) i expresivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- rozvíjet schopnost pojmenovávat některé bezprostředně vnímané osoby, zvířata...
- prohlubování jazykového citu využíváním vhodné literatury a mluvního vzoru učitele

- pěstovat dovednost vyprávět děj podle obrázku
- analyticko-syntetická cvičení
- zdokonalovat navazování dialogu (kladení otázek...)
- pomoc při objasňování obsahu některých slov, slovních spojení
- procvičování hláskových skupin ve slovech (individuálně)
- rozlišování druhů keřů a jejich plodů
- rozlišování domácích zvířat, jejich vlastnosti, užitek...
- správně označovat věci, živočichy, kteří patří do lesa

2. **Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu**

- navozování situací, které děti podněcují k řeči a slovnímu označení předmětů, jevů a jednoduchých činností
- pomocí obrázků a předmětů řešit určitý problém
- poskytovat dětem správný řečový vzor

3. **Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka**

- příprava na analyticko-syntetická cvičení, sluchové vnímání hlásek ve slově
- správný úchop psacího náčiní, grafomotorická cvičení (koordinace zraku a ruky)
- experimentování s výtvarným materiálem, seznamování s výtvarnými technikami
- používání různých velikostí ploch výtvarných materiálů

b. Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. **Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie**

- rozlišovat barvy základní i doplňkové
- seznamování s rostlinami, stromy (vzhled, plody...)
- rozlišování druhů zvířat, charakteristické znaky, vlastnosti
- označování a pojmenování stromů, plodů (les)
- upozorňovat na vliv počasí, roční doby na přírodu
- rozlišování pojmů malý x velký...
- téma zvířat zařazovat do pěveckých činností

2. **Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjadřování)**

- rozhodovat o pravdivosti a nepravdivosti nejjednodušších tvrzení
- dokázat uspořádat prvky dané skupiny na základě dějové posloupnosti (první, poslední)
- vytváření dvojic přiřazováním
- v dané skupině prvků určování počtu, vytvoření číselné řady
- vytváření skupin předmětů na základě společné vlastnosti...
- odhadování počtu předmětů na základě zrakového vnímání
- sledování předem dané cesty, hledat cestu od jednoho bodu ke druhému
- sestavování útvarů podle předlohy, své fantazie

3. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)

- poskytovat příležitosti rozvoje fantazie při konstruktivních činnostech
- psychomotorické hry
- vzbuzovat zájem o tvořivé hry

4. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- analyticko-syntetická cvičení, vnímání jednotlivých hlásek ve slovech
- hra s labyrinty, podpora logického myšlení - puzzle...

5. Vytváření základů pro práci s informacemi

- orientovat se v dětské knize, encyklopedii, prohlížení dětských časopisů, knih, leporel
- návštěvy divadelních představení

c. Sebepojetí, city, vůle

1. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)

- pěstovat kladné vztahy mezi dětmi (neubližovat si)
- rozvíjet schopnost dbát o své zdraví i zdraví ostatních
- uspokojování potřeb a přání dětí, podpora dětské iniciativy

2. Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí

- vytvářet schopnost reagovat na slovní pokyn
- posilovat kladné citové vztahy k rodině a okolí
- vést děti k tomu, aby pohybem vyjádřily náladu hudby
- využívat pohádky k nenásilnému mravnímu poučení
- návštěvy kulturních představení, výtvarné ztvárnění prožitků

3. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání a cítění, prožívání

- pěstovat schopnost předcházet konfliktům domluvou
- pěstovat pocit sounáležitosti se skupinou dětí, podpora vzniku dětských přátelství
- přibližovat význam potřeby rostlin pro život člověka, ochrana přírody...
- pěstování kladného vztahu ke zvířatům

4. Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

- rozvíjet schopnost sebekontroly a sebeovládání
- využívání různých situací k rozvoji rozhodnosti, umění prohrávat, pravdomluvnosti

C - Dítě a ten druhý

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým

- vést děti k tomu, aby dokázaly vyřídit vzkaz
- pěstovat schopnost umět odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- vést děti k tomu, aby dokázaly řešit konflikt dohodou
- rozvoj schopnosti soustředit se určitou dobu na činnost

2. Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, ve škole, v dětské herní skupině)

- vést děti k navazování kontaktu s vrstevníky při hrách i mimo hru
- rozlišování osobnostních odlišností
- rozvíjet schopnost prosadit si svůj názor
- prohlubovat zájem o spolupráci, uvědomování si významu své pomoci (doma i ve škole)

3. Vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

- podporovat rozvoj schopnosti dětí bránit se násilím, ponižování...
- vést děti k správnému rozhodování v krizových situacích

4. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

- rozvíjet slovní zásobu, přesné označování vnímaných předmětů...
- rozvíjet schopnost používat přídavná jména a slovesa
- podporovat používání homonym a antonym
- podporovat děti v komunikaci s druhými
- vést děti ke správnému používání jednotlivých hlásek

5. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- vést děti k tomu, aby se dokázaly bránit projevům násilí
- upevňování sebevědomí dětí
- při záporných situacích umět požádat o pomoc dospělého

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

- vytvářet u dětí schopnost vnímat živé slovo, porozumět mu a správně reagovat na slovní pokyn
- vést děti k postupnému dodržování základních pravidel chování i jednání

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

- využívat všech možností k prohlubování žádoucích citových vztahů a charakterových vlastností (dětský optimismus, radost, důvěra, potřeba sounáležitosti ke skupině)

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (třídě, rodině, ostatním dětem), vnímat a přijímat hodnoty v tomto společenství uznávané

- posilovat odpovědné plnění úkolů a povinností
- rozvíjet schopnost soustředěné pozornosti k určité činnosti

4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických) receptivních i expresivních

- seznamování se s lidovými říkadly a rozpočítadly
- výtvarně zachytit les a život v lese, využívání přírodnin k pracovním činnostem
- rozvíjet schopnost soustředěně a pozorně vyslechnout předčítání textu, veršů, pohádek (moderní, autorské i lidové)
- aktivizovat slovník dětí při vyprávění pohádek a využití v dramatizaci
- pěstovat u dětí smysl pro humor při poslechu veselých textů
- prohlížení ilustrací pohádek atd.
- obohacovat dovednosti dětí při manipulaci a hry s loutkou
- rozvíjet dialogy dětí prostřednictvím loutky
- podporovat dětskou aktivitu při hudebních činnostech
- umožňovat dětem doprovázet zpěv ostatních hrou na hudební nástroj

5. Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění

- rozvíjet u dětí citovou vazbu k přírodnímu okolí

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém děti žijí

- vést děti k tomu, aby se orientovaly v okolí domova
- rozvíjet dovednost znát cestu z domova do školy a zpět

2. Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí

- nabízením činností (hračky, pomůcky...) rozvíjet samostatné a tvořivé dovednosti
- při manipulaci s předměty označovat rozměry předmětů (velký x malý, krátký x dlouhý...), tvary atd.
- pozorování změn v přírodě a chápat časový sled ročních období

3. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit

- upevňování vztahu k přírodě, ochraně přírody a životního prostředí
- pěstovat u dětí kladný vztah ke zvířatům
- seznámení se s prací lidí v lese (péče o lesní zvěř...)
- umožňovat dětem pozorování a vnímání přírodního prostředí a esteticky jej hodnotit
- vést děti k postupnému chápání významu přírody pro lidi, vytvářet potřebu ji chránit

4. **Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám**

- rozšiřovat a prohlubovat poznatky dětí o změnách v přírodě způsobených ročními dobami
- prohlubovat poznatky o dopravním provozu a bezpečnosti na ulici
- umožnit dětem na základě vlastní zkušenosti mít povědomí o dopravních značkách pro chodce a dopravní prostředky

5. **Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách**

- upozorňovat na potřebu chránit si své zdraví (nemoc, úrazy)
- vytvářet základy k ochraně přírody a životního prostředí
- upevňovat kladný vztah k přírodě

6. **Osvojení dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí, spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí**

- upozorňovat na význam rostlin, co potřebují rostliny k životu
- seznamovat se s technikou hrabání listů

"Svět kolem nás"

- *Věci a předměty kolem nás.*
- *Geometrické tvary, barvy.*
- *Živá a neživá příroda.*
- *Lidské tělo.*

A - Dítě a jeho tělo

1. **Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky**

- postupně zvládat zdravotní cviky, ovládat dechové svalstvo
- zvládat chůzi s orientací v prostoru, po zvýšené ploše
- koordinovat sílu nohou při provádění poskoků, skoků
- obměny lezení, zdolávání překážek lezením (rozvoj obratnosti a odvahy)
- pohybové vyjádření hudby, rytmu, nácvik rovnováhy
- rozvoj jemné motoriky při konstruktivních činnostech, sebeobsluze

2. **Rozvoj a užívání všech smyslů**

- procvičování sluchového, čichového, hmatového, chuťového vnímání
- postupné rozlišování a určování různých zvuků
- analyticko-syntetická cvičení
- grafické znázorňování délky samohlásek a slabik ve slovech
- pomocí zrakového vnímání určovat vlastnosti předmětů
- manipulace s předměty, vytváření skupin na základě dané vlastnosti

3. **Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti**

- zařazování pohybových her (pravidla, dbát na bezpečnost svoji i kamarádů)
- zapojovat i méně aktivní a odvážné děti do pohybových aktivit

4. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- odstraňovat strach z nezvyklých poloh a výšek
- samostatně si počínat v oblasti sebeobsluhy, péče o své tělo
- uvědomovat si možnost úrazu při pohybu na nerovném terénu
- upozorňovat na nebezpečí možného zranění měkkých částí těla při hrových činnostech

5. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- upozorňovat na rozdíl mezi lidskou a zvířecí figurou
- charakterizovat lidské smysly, znát části lidského těla a jejich funkce
- výtvarně ztvárnit lidskou a zvířecí figuru
- přibližovat základní pravidla zdravotní prevence v souvislosti s počasím, výživou
- využívání literárních příběhů k posílení povědomí o lidském zdraví
- prostřednictvím zdravotních cvičení i řízených pohybových aktivit pěstovat poznatky o prospěšnosti cvičení

6. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů

- ekologické povědomí, protidrogová prevence
- prvky zdravé výživy (ne vše co je dobré, je zdravé)
- pěstovat dovednosti poskytnout první pomoc (přivolat dospělé...)

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i expresivních

- rozvíjet schopnost dítěte pojmenovávat vnímané předměty, jevy...
- pomáhat při objasňování některých slov
- podporovat děti v přiměřeném hlasitém a zřetelném projevu
- prohlubovat jazykový cit dítěte prostřednictvím literatury
- podporovat dítě v komunikačním projevu (odstraňovat ostych)
- upozorňovat na výskyt homonym a antonym
- dbát na gramatickou správnost projevu
- individuálně procvičovat výslovnost hlásek ve slovech
- grafické znázornění slabik ve slově, délka samohlásek
- obohacovat slovník dětí o neznámá slova
- seznamovat děti s dopravními prostředky, poznávat a rozlišovat dopravní značky

2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- navozování situací podněcující k řeči
- pomocí obrázků, labyrintů řešit problém
- iniciovat navozování dialogů, vést k výraznému přednesu
- při práci s říkadly využívat hry na tělo
- vnímat krásu slova (poezie, próza - tematicky zaměřené)
- rozvíjet schopnost vyjádřit jednoduchou činnost pantomimou

3. Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

- rytmizace slov, provádění analyticko-syntetických činností
- motivovat děti ke grafickému znázornění představy vzbuzené poslechem, prožitkem...
- správný úchop psacího či kresebného náčiní
- poskytovat různě velké pracovní plochy
- rozvíjet koordinaci oko - ruka při konstruktivních činnostech, při sebeobsluze...
- rozlišovat hlásky na začátku a konci slova
- označení písmen na začátku slova (obrázek předmětu...)
- grafické znázornění písmen, číslic

b. Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie

- obohacovat slovník dětí o nová slova
- při manipulaci s předměty používat označení jejich vlastností
- vytváření skupin předmětů na základě dané vlastnosti
- správně označovat barvy
- dokázat pojmenovat dopravní značky, význam a funkce semaforu
- orientovat se v časových vztazích
- vnímat vliv počasí a roční doby na proměny přírody
- využití zvukomalebných slabik při pěveckých činnostech
- seznamovat se s hudebními nástroji a hrou na ně

2. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjadřování)

- rozhodovat o pravdivosti a nepravdivosti některých tvrzení
- sledovat předem danou cestu, vytvářet cesty, hledat nejkratší a nejdelší
- při vytváření řady, zástupu označovat kdo, co je první, poslední ...
- seznamování se s různými druhy materiálů a povrchů
- orientovat se v prostoru (nahore, dole, vpravo...)

3. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)

- rozlišování různých materiálů
- slovně označit vlastnosti různých povrchů (hladký, drsný...)
- experimentování s různými materiály, určování vlastností
- rozvíjet a podporovat zájem o spolupráci při náročnějších činnostech
- rozvíjet a podněcovat samostatnost při konstruktivních hrách...

- prohlížení dětských naučných knih, encyklopedií
 - umožňovat dětem manipulaci a hru s dětskými hudebními nástroji
 - sluchovým vnímáním rozlišovat hudební nástroje
4. **Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení**
- řešení rébusů, zadávání jednoduchých úkolů
 - příprava nácvičku básní na společná vystoupení...
 - nácviček nových písní a pohybových her
 - podporovat iniciativu dítěte při společných řešeních problémů

c. Sebepojetí, city, vůle

1. **Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)**
- podporovat a rozvíjet samostatnost dítěte během různých činností
 - rozvoj schopnost sebehodnocení, rozvíjet kladné vztahy mezi dětmi
 - podporovat iniciativu dítěte, rozvíjet schopnost vyjádřit své potřeby, přání
 - vhodnou motivací pěstovat schopnost přijímat nové kamarády
 - motivovat děti ke společným činnostem
2. **Rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí**
- podporovat vznik dětských přátelství
 - rozvíjet schopnost naslouchat jiným, respektovat mluvčího
 - rozvíjet a podporovat snahu spolupracovat
 - vést děti k úctě k okolnímu prostředí, skupině dětí a dospělých lidí
3. **Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky**
- při rozhovorech využívat společné prožitky, rozvíjet schopnost naslouchat
 - poskytovat možnost ztvárnit dojmy, prožitky výtvarně...
 - poskytovat možnost pracovat s různými materiály
 - rozvíjet dovednost hodnotit svoji práci, počínání (i ostatních)
 - využívat pobytu venku k získávání nových poznatků, dojmů...
 - obohacovat dětský slovník o přídavná jména a slovesa
4. **Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění, prožívání**
- rozvíjet schopnost uplatňování kulturních a hygienických návyků, smysl pro povinnost
 - využívat různé situace, kdy děti mohou vnímat a uvědomovat si krásu kolem sebe
 - při hře na dětské hudební nástroje vést děti k uvědomování si krásy hudebního projevu
 - poskytovat seznámení s novými pohybovými hrami, písničkami a tanečky, vhodně využívat dětské literatury a poezie pro děti
 - návštěva divadelního představení, hudebního koncertu apod.
 - podporovat schopnost chránit přírodu, a tak se spolupodílet na kvalitě životního prostředí
 - přibližovat dětem atmosféru předvánočního času

5. **Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci**

- rozvíjet schopnost sebeovládání zařazováním nových her s pravidly
- motivovat děti k účasti na společných činnostech
- přibližovat dětem rozdíl mezi já a my
- přizpůsobovat se nepředvídaným situacím a vhodně reagovat na ně
- vhodně usměrňovat dětskou impulsivnost
- postupně chápat cíl společné činnosti (kolektivní práce, společné hry)

C - Dítě a ten druhý

1. **Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým**

- vést děti k pochopení slovních pokynů
- posilovat kladné citové vztahy k rodině
- podporovat schopnost pomáhat druhým
- kladným hodnocením povzbuzovat děti ke společným činnostem
- závodivým cvičením ve družstvech posilovat schopnost kolektivní odpovědnosti, podílení se na společném úspěchu

2. **Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým**

- vést děti k oceňování výsledků práce a činnosti druhých
- motivovat děti k zájmu o spolupráci (pomoc, společné činnosti...)
- nenásilně vést děti ke schopnosti střídat se ve vedoucích rolích
- účast na společných akcích školy, třídy

3. **Vytváření prosociálních postojů k druhému (tolerance, respekt, přizpůsobivost)**

- vést děti k respektování přání a jednání druhých
- neničit výsledky práce druhých
- vést k respektování pravidel her s pravidly, respektování a podřízení se přání většiny
- během společných činností upozorňovat na důležitost aktivity každého dítěte a oceňovat ji (výzdoba školy, třídy...)

4. **Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností**

- podpora dětské komunikace s okolím, vzájemná pomoc
- zdokonalovat výslovnost jednotlivých hlásek
- respektovat přání dětí, samostatně vyjádřit své přání, potřeby
- podporovat snahu dětí pomáhat méně odvážným a samostatným kamarádům
- podílet se na úpravě a vzhledu třídy
- rozvíjet u dětí základy pracovních vlastností (smysl pro povinnost, pracovitost)
- nenásilně odstraňovat ostych při styku s cizí osobou
- pomocí obrázků přibližovat dětem roční dobu, počasí

5. **Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými**

- upozorňovat děti na možná nebezpečí okolí (úrazy, ochrana zdraví...)

- upevňovat pocit jistoty a bezpečí, podporovat vznik dětských přátelství
- protidrogová prevence (nebrat si nic od cizího člověka...)

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností

- vést děti k tomu, aby uměly pozdravit, poděkovat, přivítat návštěvu
- prohlubování základních pravidel společenského chování
- rozvoj dovednosti dohodnout se s vrstevníky

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

- vést k překonávání různých překážek
- využívat všech možností k prohlubování citových vztahů a charakterových vlastností (optimismus, radost, důvěra...)
- rozvoj pracovních vlastností (zodpovědnost, pracovitost...)

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet k tomuto společenství

- udržovat pořádek ve svých věcech, dbát na úpravu zevnějšku
- orientovat se v okolí bydliště a přípravné třídy
- rozvíjet orientaci v neznámém prostředí (labyrinty...)
- vést k navazování kladných vztahů v kolektivu, zvládat pravidla dialogu
- při různých činnostech upozorňovat na společenská pravidla chování
- podřizovat se společným zájmům, podporovat a pěstovat vznik dětských přátelství
- při divadelním či hudebním představení upozorňovat na slušné chování
- posilovat schopnost odpovědného plnění povinností a zadaných úkolů

4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, hudebních, dramatických)

- rozvíjet zájem o hudební činnosti, uvědomovat si krásu hudby
- pěstovat dovednost zpívat sólově i ve skupině
- dokázat vytvořit hudební doprovod, hrou na tělo vyjádřit rozklad slov textu písní
- vnímat krásu přírody, chránit ji
- reagovat na gesta dirigenta, respektovat předehtu
- rozlišovat náladu písní, vyjádřit pohybem
- zpívat tematicky zaměřené písně s doprovodem i bez
- výtvarně i dramatizací vyjádřit text písně (hudební hádanky)
- poslechem četby dětem přibližovat proměny přírody v souvislosti s roční dobou

5. Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře, umění

- upozorňovat na proměny přírody (barvy listů stromů...)
- uvědomovat si, že i samo dítě se může podílet na vzhledu a kvalitě prostředí
- prohlížení ilustrací knih, pohádek (tematicky zaměřených)

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém děti žijí

- vést děti k tomu, aby si uvědomovaly, že i svojí pomocí se podílejí na údržbě a vzhledu prostředí třídy, šatny, svého pokojíčku doma...
- orientovat se v okolí domova, školy, znát významné budovy ve městě
- samostatně najít cestu k cíli

2. Osvojování jednoduchých poznatků o světě, životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním a kulturním prostředí

- umožňovat dětem experimentování s dětskými hudebními nástroji
- poslech produkce dětských pěveckých sborů
- při manipulaci s předměty upozorňovat na tvar, barvu a účel předmětů
- rozlišovat různé druhy materiálů, slovně označovat vlastnosti povrchů předmětů a věcí

3. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také ničit

- znát význam přírody pro lidi a lidský život
- rozvíjet schopnost šetrně zacházet s věcmi, předměty...
- pěstovat kladný vztah k okolí, přírodě, zvířatům

4. Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

- pěstovat samostatnost v péči o své zdraví
- dokázat odmítnout nepříjemnou komunikaci
- uvědomovat si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty)
- mít povědomí o významu životního prostředí

"Vánoční čas"

- *Mikuláš.*
- *Zimní svátky - lidové tradice.*
- *Zima v přírodě, zima v poezii a próze.*

A - Dítě a jeho tělo

1. Uvědomování si vlastního těla

- péče o lidské tělo - hygienické návyky

2. Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky

- zvládnutí provádění zdravotních cviků
- technicky správně zvládat běh s pravidelným dýcháním

- běh ve sněhu, nácvik klouzání
- seznamovat s technikou hodů horním obloukem (prstové držení), hod na cíl
- mačkáním vytvářet koule (papír, sníh)
- procvičování hudebně pohybového projevu (taneční prvky, cval, poskoky, uplatnění v dětských tanečkách a pohybových)
- při pracovních činnostech procvičovat jemnou motoriku (stříhání, lepení, trhání), uvolňování zápěstí

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- graficky znázornit délku tónů, zvuků, analyticko-syntetická cvičení
- rozvoj hmatového vnímání (různé povrchy předmětů)
- procvičování sluchového vnímání, zrakovým vnímání sledovat cesty
- koordinace zraku a hmatu (sestavovat skupiny dle předlohy, podle vlastní fantazie)

4. Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

- zvládat základy sebeobsluhy
- procvičovat dovednost zapínání knoflíků, vázání tkaniček
- pomáhat dětem zvládat pracovní úkoly (pracovních, výtvarných, pohybových)
- při nahodilých konfliktech dokázat zhodnotit své jednání
- během různých činností podporovat rozvoj estetického vnímání
- při hrách rozvíjet zrakovou orientaci v prostoru

5. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- přiměřeně se oblékat a tím chránit své zdraví
- ekologie - chránit přírodu a pomáhat jí, samostatně pečovat o ptáčky v zimě - krmení
- poslechem různých příběhů získávat povědomí o důležitosti být opatrný na své zdraví - úrazy

6. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- znát části lidského těla
- prováděním zdravotních cviků posilovat své zdraví
- při pohybových hrách dbát na bezpečnost svoji i ostatních

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i expresivních

- vnímání a prožívání krásy slov v básních, povídkách a pohádkách
- obohacování dětského slovníku, vést děti k rozeznávání témat básní a říkadel
- při prohlížení ilustrací knih rozvíjet dětskou komunikaci
- zařazování četby na pokračování, vést děti k soustředění se na poslech

2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální)

- uvědomovat si na základě poslechu čteného textu vztahu lidí k přírodě
 - provádění sluchových her
 - prohlubovat schopnost vyřizovat jednoduchý vzkaz
 - pomocí obrázků a předmětů řešit daný problém (hádanky)
 - pochopit vtip v říkadlech, poezii
3. **Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka**
- procvičování výslovnosti hláskových skupin ve slovech
 - rozvíjet dovednost vytleskávání rytmu
 - správný úchop psacího či kresebného náčiní
 - grafické znázornění délky slabik ve slovech, rozvíjet koordinaci oko - ruka
 - seznamovat s různými výtvarnými technikami
 - pokus dramatizaci příběhu

b. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie

1. **rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému**
- vyhledávání cest labyrintu k danému cíli
 - postupné rozlišování některých písmen a číslic
 - sluchové hry, rozlišování a určování různých zvuků
 - orientovat se v časových vztazích
 - vnímat a dokázat označit charakteristické znaky ročních dob
2. **Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování)**
- na základě dané vlastnosti vytvářet dvojice, skupiny, soubory
 - uspořádat danou skupinu prvků na základě posloupnosti (první, poslední...)
 - vyhledávat a pojmenovávat další předměty, které mají společnou vlastnost
 - zrakovým vnímáním určovat počty předmětů
 - vymýšlení vlastního příběhu
 - samostatně rozhodovat o realizaci svého nápadu a představy
3. **Posilování přirozených poznávacích citů (zájem, zvědavost, radost z objevování)**
- umožňovat dětem hry a experimentování s různými materiály
 - poznávání různých povrchů předmětů formou hmatového vnímání
 - seznamování s vlastnostmi různých látek (kapalně, pevně...)
 - při hrových a tvořivých činnostech podporovat rozvoj dětské fantazie
 - při hudebních a pěveckých činnostech posilovat sebedůvěru a radost z činnosti
 - během spontánních činností dětí dbát na uspokojování potřeb a přání dětí

c. Sebepojetí, city, vůle

1. **Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (sebedůvěra, citová samostatnost, uvědomování si vlastní identity)**

- během všech činností posilovat sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování i jednání, podporovat iniciativu dítěte
- předcházet dětským konfliktům domluvou
- nenásilně zapojovat děti do společných činností

2. Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí

- podporovat vznik dětských přátelství
- posilovat a prohlubovat citový vztah k rodině, k přírodě živé i neživé
- seznamování s lidovými tradicemi a národními zvyky

3. Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

- zařazovat kulturní představení, výtvarné a pracovní ztvárnění prožitků
- vést dítě k tomu, aby dokázalo zhodnotit výsledky své práce i práce ostatních

C - Dítě a ten druhý

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů

- rozvíjet dovednost samostatně přivítat návštěvu
- vést děti k porozumění slovních pokynů (během celého dne)
- rozvíjet schopnost dodržovat a uplatňovat kulturní návyky

2. Posilování prosociálního chování

- seznamovat se s prací dospělých a znát výsledky práce
- podporovat samostatnost dětí
- účast na kulturních akcích
- sledovat a nenásilně ovlivňovat přizpůsobivost dětí

3. Sledování interaktivních a komunikativních dovedností

- samostatně vyřídit vzkaz, rozvíjet dovednost vyjádřit přání, potřebu atd.
- respektovat mluvčího, podporovat a rozvíjet samostatnost dítěte
- rozvíjet pracovní dovednosti a vlastnosti (smysl pro povinnost, odpovědnost)
- rozvíjet schopnost hodnotit výsledky činností

4. Ochrana osobního soukromí a bezpečí (vztah k dětem i dospělým)

- rozhovory o nepředvídaných možných nebezpečích
- rozvíjet schopnost a dovednost odmítnout pro dítě nepříjemnou komunikaci a činnost
- upevňovat pocit bezpečí a jistoty
- kladným hodnocením posilovat sebevědomí dítěte
- podporovat iniciativu dítěte (během různých činností)

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností

- rozvíjet dovednost samostatně zvládat zadané úkoly
- rozvíjet poznatky o vhodném společenském chování a jednání (literatura, obrázky, rozhovory)

2. Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních zásadách

- využívat nahodilé situace k prohlubování citových vztahů
- prostřednictvím poslechu a divadelních představení upozorňovat na kladné charakterové vlastnosti
- rozvíjet a podporovat dětskou sebekontrolu
- rozvíjet pracovní vlastnosti (smysl pro povinnost, odpovědnost...)
- vést k cílevědomosti, podporovat a pěstovat trpělivost při překonávání překážek
- rozvíjet kladný postoj k šetrnému zacházení se svěřenými věcmi, předměty společného vlastnictví
- odstraňovat nepřiměřenou sobeckost u dětí (vhodná literatura, příklad z prožité situace)

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (rodině, třídě, ostatním dětem), vnímat a přijímat hodnoty v tomto společenství uznávané

- seznamovat se se strukturou rodiny (funkce členů)
- nenásilně vést děti ke přizpůsobení se dané situaci
- rozvíjet schopnost spolupracovat při společné práci
- rozvíjet a podporovat zdvořilé jednání a vystupování vůči ostatním
- podporovat a rozvíjet schopnost přijímat mezi sebe jiné děti

4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, hudebních, dramatických)

- seznamování s lidovými tradicemi a národními zvyky
- rozvíjet schopnost poslouchat poezii a sdělit svými slovy obsah
- nacvičovat přednes básní s danou tematikou, výtvarně ztvárňovat lidové tradice
- zapojovat vlastní fantazii při zhotovování dárků a přáníček
- podporovat chuť a odvahu hrát divadlo pro děti s využitím loutek a maňásků

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí kde dítě žije

- vést děti k tomu, aby si vážily prostředí kde žijí, měly kladný vztah ke svému městu
- rozvíjet dovednost orientovat se podle významných budov ve městě (význam budov)
- znát svoji adresu
- vést děti ke zdvořilému pozdravu lidí na ulici, podporovat snahu pomáhat starším lidem
- spolupracovat na zkrášlování třídy, školy... (výzdoba)

2. Osvojování jednoduchých poznatků o světě, životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí

- prohlížení encyklopedií (svět, zvířata)

- upozorňovat na význam přírody pro lidi
 - pěstovat povědomí o vlivu ročních dob na přírodu a chápat časový sled ročních dob
 - dokázat označit vlastnosti předmětů
 - při manipulaci s předměty označovat materiál, povrch, rozměry, tvary, barvy
 - hry se sněhem, provádění pokusů a experimentů s vodou, sněhem a ledem
 - nabízet technicky složitější konstruktivní činnosti
- 3. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit**
- nabízet dětem příklady v literatuře o ochraně přírody živé i neživé
 - upevňování vztahu k přírodě a prostředí kde děti žijí
- 4. Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem**
- vést k postupnému chápání významu přírody, vytvářet potřebu chránit ji
 - nenásilně objasňovat vznik lidského života
- 5. Osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí**
- posilovat schopnost se bránit nepříjemného kontaktu s cizím člověkem
 - pěstovat přiměřenou samostatnost při péči o své zdraví a bezpečí (vysvětlování možných nebezpečí, úrazů, využití obr. materiálu, filmu...)
 - protidrogově zaměřené prohlížení dětských knih a časopisů

"Krásy zimy"

- *Jak plyne čas.*
- *Voda a její proměny.*
- *Planeta Země a vesmír.*
- *Zimní sporty.*

A - Dítě a jeho tělo

1. Uvědomění si vlastního těla

- rozeznávání částí lidského těla - péče o zdraví (zimní období...)

2. Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

- napodobení jednoduchého pohybu
- správné držení těla, lehká chůze se správným odvíjením chodidel
- koordinované využití dynamické síly nohou a zapojení celého těla - skok vpřed, vzad
- házení - správný náprah a mrštění paže, úchop míče
- správné držení výtvarného materiálu, práce s nůžkami, mačkání

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvoj sluchového vnímání, analyticko-syntetická cvičení

- délka zvuku, tónu - sluchové a grafické rozlišování
- 4. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti**
 - vést děti k tomu, aby si neublížovaly, vést k sebekontrolě a sebeovládání
 - zapojení do společných činností, podpora dětského přátelství
 - rozvoj kladných prožitků během různých činností
 - 5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností**
 - samostatnost při oblékání
 - 6. Osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě**
 - vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních
 - dodržování bezpečnostních pravidel
 - 7. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů**
 - bezpečné chování na ulici, na horách apod.

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

- 1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i expresivních**
 - pojmenování bezprostředně vnímaných osob, předmětů...
 - pomáhat objasňovat obsah neznámých slov, logopedická cvičení
 - přiměřeně hlasitě a výrazně hovořit, přiměřené tempo řeči
 - vhodným jazykovým vzorem učitele a využitím literatury prohlubovat jazykový cit
 - používat jednoduché věty, používat slova ve správném gramatickém tvaru
 - sluchově rozlišovat hlásky, gymnastika mluvidel
 - vyprávět děj podle obrázků, vyslechnout pohádku, porozumět obsahu
 - dramatizace pohádek, příběhů
- 2. Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka**
 - analyticko-syntetická cvičení
 - sluchové rozlišování hlásky na začátku a konci slova
 - výtvarné znázornění představy vyslechnutého textu, prožitku
 - správný úchop psacího a kresebného náčiní, ovládat různé výtvarné techniky
 - rozvoj koordinace oko – ruka, grafomotorická a vizuomotorická cvičení

b. Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, fantazie a představivosti

- prohlubovat znalosti o sněhu, ledu a vodě, účinek mrazu
- zimní příroda, počasí, přímé pozorování účinku mrazu, proměny přírody
- získávat znalosti o Zemi a vesmíru

2. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého vyjadřování)

- rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti nejjednodušších tvrzení
- sledovat předem danou cestu
- vytvářet a hledat cestu od jednoho bodu k druhému
- uspořádat danou skupinu prvků na základě dějové posloupnosti
- používání kvantifikátorů (patří, nepatří, ne všechny, alespoň jeden...)
- sestavovat útvary podle předlohy, podle vlastní fantazie

3. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)

- jednoduché pokusy
- rozvoj samostatnosti, zručnosti a fantazie při vytváření staveb ze sněhu
- tvořivé hry dětí, podpora rozvoje zájmu a fantazie
- projevovat zájem na účasti při náročnějších činnostech

4. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- znázornit cesty v rovině, porovnávání delší a kratší cesty, řešení labyrintů
- rytmizace říkadel, hry na tělo
- rozklad slov na slabiky, grafické znázornění délky
- sluchové rozlišování hlásek na začátku a konci slov
- práce s hádankami, vymyšlení vlastních hádanek

5. Vytváření základů pro práci s informacemi

- orientace v dětských encyklopediích, časopisech
- zařazování televizních pořadů pro děti, videonahrávek
- práce s mapou, globusem

c. Sebepojetí, city, vůle

1. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní samostatnosti)

- využívat všech situací k posilování sebedůvěry dítěte
- rozvoj sebehodnocení i hodnocení ostatních
- respektovat pravidla společných organizovaných činností
- upozorňovat na daná pravidla chování a jednání

- vytváření správného vztahu ke zdraví, ochrana zdraví a bezpečnosti
- podporovat rozvoj dětské iniciativy
- vést děti ke kladným vztahům (neubližovat si...)

2. **Rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí**

- seznamování s dětskými literárními autory, prohlížení ilustrací
- porovnávání zprostředkovaných příběhů s vlastními zkušenostmi
- využívání situací z pohádek a bajek k nenásilnému mravnímu ponaučení
- rozvoj zájmu o hudební a pěvecké činnosti (poslech...)
- vytváření a rozvoj zájmu o přírodní prostředí
- vnímání proměny přírody (roční doba, počasí)
- rozlišovat rozdíl mezi knihou a časopisem

3. **Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky**

- pracovně, výtvarně ztvárňovat prožitky (divadlo...)
- k podpoře rozvoje komunikace využívat různé prožitky (tel. vysílání, návštěvy divadla, poslech pohádek, bajek...)
- k rozvoji dialogu využívat hračku, loutku, maňásky...

4. **Rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání**

- prohlubování schopnosti pečovat a chránit si zdraví své i ostatních
- prohlubovat citové vztahy k dětem, dospělým
- prohlubování citového vztahu k přírodě živé i neživé
- chápat cíl společných činností a aktivit
- podporovat rozvoj estetickému vnímání umělecké tvorby

5. **Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci**

- aktivně se podílet na společných činnostech, podřizovat se požadavkům kladeným na celou skupinu, střídat se v herních rolích
- hodnotit výsledky své práce i práce ostatních

C - Dítě a ten druhý

1. **Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem**

- umět přivítat návštěvu
- při styku s ostatními vystupovat zdvořile, respektovat mluvčího
- být schopný odmítnout nepřijemnou situaci

2. **Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému**

- zapojovat méně aktivní děti do činností
- podporovat schopnost rozvíjet komunikaci, podporovat samostatnost dítěte
- podpora tvořivé aktivity

3. Vytváření prosociálních postojů k druhému

- respektovat pravidla dialogu, společenských her, pohybových her...
- rozvoj schopnosti sebehodnocení
- rozvoj schopnosti být zodpovědný za své chování a jednání
- prostřednictvím poslechu bajek upozorňovat a vysvětlovat způsoby jednání
- domluvou předcházet konfliktům, podřizovat se cíli kolektivních činností

4. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

- posilovat schopnost domluvit se mezi sebou
- rozvíjet dovednost používání souvětí, přídavných jmen a sloves
- vhodnými otázkami rozvíjet dovednost reprodukovat text
- využití dětských dramatizačních činností
- splnit zadaný úkol, pomáhat si navzájem
- zodpovídat za své chování a jednání

5. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

- posilování pocitu bezpečí, jistoty, úspěšnosti, optimismu
- prostřednictvím zadávání jednoduchých úkolů posilovat jistotu dítěte
- kladným hodnocením motivovat k jistotě a odvaze
- podporovat a rozvíjet samostatnost
- upozorňovat na negativní vlivy okolí, možná nebezpečí

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

- vést děti ke zdvořilému jednání s vrstevníky a dospělými
- rozvoj schopnosti vnímat živé slovo, porozumět a reagovat na slovní pokyn
- vést děti k navozování kontaktu při hrách, mimo ně, ke vzájemné spolupráci a pomoci

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

- využívat všech možností k prohlubování žádoucích citových vztahů, charakterových vlastností (radost, důvěra, potřeba sounáležitosti...)
- nenásilně odstraňovat sobeckost dětí, rozvíjet schopnost sebekontroly, sebehodnocení

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství

- posilovat schopnost odpovídat za své jednání, chování
- respektovat pravidla her, činností...
- rozvíjet ohleduplnost, spolupodílet se na výsledku společných činností

4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních

- seznamování s lidovými říkadly a rozpočítadly, hádanky

- motivovat k pozornému poslechu předčítání
- výrazný přednes, rozvoj slovníku dětí samostatným vyprávěním pohádek
- výtvarné ztvárnění obsahu
- v hudebních a pěveckých činnostech využívat téma zimy
- využívat praktických dovedností při pracovních činnostech (nůžky, práce s lepidlem...)
- rozvíjet pracovní postup při práci s modelínou (koule...)

5. **Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění**

- pozorování a estetické vnímání přírodního okolí

E - Dítě a svět

1. **Vytváření vztahu k místu a prostředí ve kterém dítě žije**

- vést dítě ke správnému vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit je a neohrožovat je
- posilovat citový vztah k mateřské řeči a prostředí

2. **Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti...**

- rozšiřovat okruh představ a základních poznatků o okolí, o světě
- roční doby - počasí
- provádění jednoduchých pokusů

3. **Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí zlepšovat, ale také poškozovat a ničit jej**

- upozorňování na možné nepředvídané situace, reakce na ně
- ochrana planety Země, význam přírody pro lidi

4. **Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám**

- rozšiřovat a prohlubovat poznatky o změnách způsobené počasím, roční dobou
- zprostředkování konkrétních zkušeností (led - tání, bezpečnost při zimních sportech, zimní oblékání...)

5. **Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech formách**

- péče o zdraví své i ostatních
- posilovat kladný vztah k přírodě

6. **Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitost se světem**

- poskytovat dětem znalosti o lidském životě a potřebách pro život

7. **Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednotlivých činností v péči o okolí a k vytváření zdravého a bezpečného prostředí**

- upozorňovat děti na potřebu ochrany přírody a životního prostředí
 - zapojovat ve všech ročních obdobích do úklidu nejbližšího okolí třídy
 - vytvářet a systematicky rozvíjet ochranný postoj k životnímu prostředí
- 8. Osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí**
- seznamovat děti vhodnou formou s možnostmi mimořádných situací
 - pozorování zamrzlého rybníku, upozorňovat na možná nebezpečí
 - prohlubovat poznatky o vlastnostech přírodních materiálů

"Lidé kolem nás"

- *Moje rodina.*
- *Lidé v minulosti.*
- *Lidské činnosti, profese.*
- *Masopust.*

A - Dítě a jeho tělo

1. Uvědomění si vlastního těla

- celkový obraz o těle - pojmenování jednotlivých částí, funkce
- rozeznávání charakteristických částí - měkké, tvrdé, pohyblivé...
- seznamovat se s funkcí některých orgánů
- uvědomovat si odlišnosti lidského těla (dítě, dospělý...)
- seznamovat se s potřebami lidského těla

2. Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

- napodobit jednoduchý pohyb, vyjádřit melodii pohybem
- postupně zvládat zdravotní cviky, ovládat dechové svalstvo
- zvládat chůzi s napřímeným držením těla, obměny chůze
- vést děti ke správnému technickému provádění běhu, orientace v prostoru
- zdolávání překážek různými způsoby, ovládat prstové držení míče
- vést ke zvládnutí tanečních prvků (cval, poskočný krok...)
- při konstruktivních činnostech a sebeobsluze rozvíjet jemnou motoriku a uvolňování zápěstí

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- používání smyslů při seznamování s okolním prostředím
- rozlišovat předměty zrakovým vnímáním (barvy, tvar, další vlastnosti)
- rozvíjet sluchové vnímání (zvuky, tóny), rozlišování chutí, vůní
- rozvoj hmatového vnímání - určování různých vlastností povrchů předmětů

4. Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

- zvládnutí jednoduchých pracovních úkonů (úklid...)

- zvládnání cvičení na tělocvičném nářadí, odstraňování strachu z vyšších poloh
 - vést k sebekontrolě a sebeovládání
 - při hrách i pohybových dokázat zaujmou vedoucí roli
- 5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností**
- osvojování si základních hygienických návyků
 - zvládat chůzi, běh po nerovném terénu
 - posilovat schopnost dbát na své zdraví a bezpečí
- 6. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě**
- upevňování návyků upevňující zdraví
 - pěstovat povědomí o dodržování bezpečnosti při různých činnostech
- 7. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů**
- vytvářet povědomí o důležitosti ochrany zdraví
 - prvky první pomoci

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

- 1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních a expresivních**
- vést děti k přiměřeně hlasitému a zřetelnému projevu
 - artikulační cvičení, gymnastika mluvidel, správné dýchání
 - procvičování hláskových skupin ve slovech (individuálně)
- 2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu**
- navazování a rozvíjení dialogu (klást otázky, respektovat mluvčího)
 - modulace řečového projevu podle druhu řečové situace
- 3. Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka**
- vést k rozlišování hlásek na začátku a konci slov
 - ovládat držení silnějšího grafického materiálu, lehké držení se správným sklonem
 - při sedavých činnostech dbát na správné držení těla, rozvíjet koordinaci oko - ruka

b. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

- 1. Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému) a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie**

- rozlišovat časové pojmy
- upevňovat poznatky o proměnách přírody v souvislosti s ročními dobami
- ujasnit si termín zdravý / nemocný, nejčastější onemocnění, prevence
- seznámit se s lidskými profesemi

2. **Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)**

- rozvíjet snahu spolupracovat i v náročnějších činnostech
- zapojovat i méně aktivní děti do tvořivých činností
- práce s encyklopedií, maketou lidského těla...

3. **Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení**

- připravovat na analyticko-syntetické činnosti
- vyhledávání rýmů podle obrázků, vytvářet vlastní rýmy

c. **Sebepojetí, city, vůle**

4. **Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)**

- rozvíjet schopnost sebehodnocení, vést děti k předcházení konfliktům
- podřizovat své chování a jednání společným organizovaným činnostem
- rozvíjet u dětí schopnost vyjadřovat vlastní potřeby, přání

5. **Rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí**

- podporovat vznik dětských přátelství, respektovat je a využívat je ve výchovném působení na děti
- posilovat citové vztahy k rodině, blízkým lidem, pomáhat jim
- rozvíjet a postupně prohlubovat u dětí lásku k domovu, k tradicím

6. **Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky**

- pečovat o estetický vzhled sebe sama
- posilovat prožívání radosti z dosaženého výsledku
- rozvíjet schopnost výtvarného zachycení prožitku
- rozvíjet schopnost přijímat i prohru (pohybové závodivé činnosti, společenské hry s pravidly)

7. **Získání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci**

- chápat cíl společných činností, společného záměru
- dokázat hodnotit výsledky své práce, svého jednání (i druhých)
- vést děti k tomu, aby uměly samy zorganizovat hru
- respektovat daná pravidla činností a her, reagovat na slovní pokyny

C - Dítě a ten druhý

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- samostatně pojmenovat členy rodiny - domácí činnosti
- porozumět slovním pokynům, samostatně vyřídit jednoduchý vzkaz
- jasně a srozumitelně vyjádřit své přání, požadavek

2. Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému

- seznamovat s prací dospělých a znát výsledky práce
- být ohleduplný k přání a požadavku druhého
- střídat se ve vedoucích rolích her a činností

4. Vytváření prosociálních postojů k druhému (tolerance, sociální citlivost, přizpůsobivost)

- přizpůsobovat se režimu ve třídě
- rozvíjet komunikaci s vrstevníky, přijímat do hry další děti
- uplatňovat sociální a interaktivní hry

5. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

- prostřednictvím loutek rozvíjet dialog
- zařazováním hudebních a hudebně pohybových činností rozvíjet komunikativní dovednosti
- rozvíjet dovednost pomáhat druhým, dbát na ochranu zdraví svého a ostatních
- domluvou předcházet dětským konfliktům
- zapojovat se do společných činností ve skupinách, dvojicích

6. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- upevňovat pocit jistoty a bezpečí, úspěšnosti
- posilovat a rozvíjet schopnost odmítnout pro dítě nepříjemnou komunikaci
- zařazováním vhodných literárních příběhů upozorňovat na různá nebezpečí

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

- vytvářet poznatky o vhodném kulturním a společenském chování
- vytvářet pro děti kulturní a kultivované prostředí k pobytu ve třídě
- poskytovat dětem vzory pozitivního chování
- rozvoj kulturních a společenských návyků

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

- nenásilně odstraňovat dětskou sobeckost, střídat se o hračku
- rozvíjet sebeovládání při různých činnostech

- poznávat hodnotu lidské práce i věcí, šetrně zacházet s věcmi
 - být vstřícný i k cizím lidem, ale uvědomovat si, že ne všichni se chovají správně (jak se v tomto případě chovat...)
- 3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat**
- vést děti k vzájemné spolupráci, pomáhat si
 - sledovat úroveň přizpůsobivosti ve skupině, vhodnou reakcí ji ovlivňovat, podílet se plnění zadaného společného cíle
- 4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných...)**
- pomáhat při přípravě pracovního materiálu, pomáhat při úklidu
 - posilovat schopnost pozorně vnímat čtený text
 - seznamování s lidovými říkadly, písněmi, básničkami
 - seznamovat se s personifikací v příbězích
 - rozvíjet schopnost doprovodit zpěv skupiny dětí hrou na dětské hudební nástroje, nácvik jednoduchých lidových tanců
- 5. Vytvoření základu estetického vztahu ke světu, životu, kultuře**
- prohlížení ilustrací knih

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- umět vyjmenovat místnosti a jejich účel doma
- znát cestu k domovu a z domova do školy
- znát profesi svých rodičů, prarodičů
- znát tradice kraje

2. Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním prostředí

- na základě pozorování a manipulace s předměty se seznamovat s jejich vlastnostmi
- pozorování změn v přírodě, dokázat je vysvětlit (roční doba, počasí...)
- význam lidských činností, práce, profese

3. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také ničit a poškozovat

- seznamovat se s pracovním použitím některých strojů, nástrojů
- seznamovat se s tím, že jak se lidé chovají k přírodě, takové si vytvářejí životní prostředí

4. Rozvoj schopnosti přizpůsobit se přirozenému vývoji a běžným změnám

- rozvíjet schopnosti přiměřeně se oblékat a tím předcházet nemoci
- prohlubovat poznatky o lidském zdraví
- rozvíjet schopnost reagovat na nepředvídané situace

5. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

- posilovat radost dětí ze styku s ostatními dětmi, lidmi
- seznamovat se s tradicemi

6. Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

- potlačovat projevy agresivity
- upozorňovat na důležitost preventivní ochrany zdraví
- pěstovat dovednost bezpečně zacházet s různými předměty (úrazy)
- poučovat o možnosti nebezpečí na ulici, při styku s hořlavými látkami...

7. Osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí

- upozorňovat na nebezpečí návykových látek

"Předjaří"

- *Já a kniha.*
- *Zdraví a nemoc.*
- *Předjaří v přírodě, jarní květiny.*
- *Jaro v písničkách.*

A - Dítě a jeho tělo

1. Uvědomění si vlastního těla

- zvládání základních pohybových dovedností - cvičení s náčiním
- při cvičení využívat relaxačních cvičení
- rozlišovat části těla, pojmenovat je; orientace v tělesném schématu

2. Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání tělesných funkcí

- při provádění zdravotních cviků ovládat dechové svalstvo
- bezpečně se pohybovat v prostoru při hrách během
- zvládání překážek různými způsoby
- při cvičení ve zvýšených polohách odstraňovat dětský strach
- při konstruktivních činnostech procvičovat jemnou motoriku
- uvolňování zápěstí při výtvarných a kresebných činnostech

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- zařazovat hry založené na sluchovém a zrakovém vnímání
- poslech zvuků předjarní přírody, graficky znázorňovat zvuky (déšť, vítr...)
- využití poznatků o materiálech a druzích povrchů při pohybových a didaktických hrách
- využívání všech smyslů při seznamování se s hudebními nástroji

4. **Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti**

- zvládat prvky sebeobsluhy (tkaničky, drobné knoflíky...)
- zvládání jednoduchých zadaných pracovních úkonů
- rozvíjet vztah k vlastní osobě (samostatnost, sebeuvědomování...)
- zvládání prvků preventivních zdravotních návyků (pitný režim, potřeba jídla...)

5. **Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností**

- rozvoj dovedností pracovat s nůžkami, ovládat různé výtvarné techniky, práce s papírem, lepidlem...
- dodržovat bezpečnost při různých činnostech
- při zacházení s knihou rozvíjet jemnou motoriku (listování...)

6. **Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě**

- rozlišovat části těla, pojmenovat je
- znát základní životně důležité funkce těl. orgánů - využití literatury, obrázků
- znát základy ochrany zdraví
- využívat různé situace k osvojování pojmů a poznatků o různých sportech (sezónní činnosti, sporty...)

7. **Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí**

- při různých činnostech dbát na zásady bezpečnosti
- pantomimickým projevem vyjadřovat různé činnosti
- při cvičení na náradí uplatňovat prvky bezpečného dozoru

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i expresivních

- poskytování příležitostí k rozvoji vnímání - poslech reprodukováného textu
- vysvětlováním neznámých pojmů vést děti k porozumění obsahu
- soustředit se přiměřenou dobu na poslech
- zařazení poslechu textů a písní s jarní tematikou
- upozorňování na zvláštnosti českého jazyka klasických pohádek
- seznámení s autorskou pohádkou, četba bajek
- dbát na správnou výslovnost hláskových skupin (individuálně)
- při nácvičku přednesu zařazovat dechová cvičení

2. Osvojení některých dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- vyhledávání jarní tematiky v dětských knihách
- známou krátkou pohádku ztvárnit divadelně (děti, loutky...)
- výtvarně ztvárnit báseň, píseň o jaru

- krátkým (úryvek) samostatným vyprávěním dětí tvořit hádanky známých pohádek pro ostatní děti
- rozvíjet schopnosti kladení otázek a odpovídat na ně (téma měsíce)
- vymyšlení dalších osudů hrdinů známých příběhů a pohádek
- samostatná reprodukce pohádky

3. **Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj o psanou podobu jazyka**

- rozlišování hlásek na začátku a konci slova, slabikování, rytmizace slov
- postupné grafické znázornění písmen, číslic
- analyticko-syntetická cvičení, graficky zachytit délku slabik
- rozvíjet koordinaci oko - ruka - grafomotorická a vizuomotorická cvičení
- rozpoznat rým ve verších, vytváření jednoduchého rýmu

b. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. **Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie**

- motivovat děti k hře s loutkou, k zájmu o knihu
- práce s knihami - třídění podle obsahu (využívat známé knihy...)
- přemýšlet o obsahu divadla, poslechu... - rozhovory, kladení otázek
- zařazování smyslových her (rozvoj vnímání, paměti, zraku, sluchu)

2. **Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjadřování)**

- vnímat proměny přírody přímým pozorováním
- vytvářením skupin prvků procvičovat odhad, porovnávání, třídění
- výtvarnými, dramatickými, hudebními, tanečními činnostmi podporovat fantazii, představivost, tvořivost

3. **Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)**

- rozvíjet zvědavost o obsahu knih
- přímým pozorováním umožňovat vnímání proměn přírody
- rozvíjení schopnosti pravolevé orientace
- umožňovat experimentování s výtvarným materiálem

4. **Vytváření pozitivního vztahu i intelektuálními činnostmi a k učení, podpora zájmu o učení**

- nacvičování dramatizace pohádek
- vytvářet hudební doprovody na dětské hudební nástroje
- vytvářet skupiny na základě daných požadavků
- určovat společné vlastnosti prvků dané skupiny, umět porovnávat předměty

c. Sebepojetí, city, vůle

1. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)

- podporovat samostatnost a iniciativu dítěte, prosazení svého názoru
- samostatně hodnotit výsledky práce své i jiných

2. Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí

- zařazováním poslechu příběhů s dětskými hrdiny upozorňovat na kladné vztahy (děti mezi sebou, dítě a okolí)
- pěstovat kladný vztah k přírodě
- při hrách s danými pravidly posilovat dětské sebeovládání
- předcházet dětským konfliktům domluvou, respektovat cíl společných činností

3. Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

- rozvíjet schopnost vyjádřit své potřeby
- podporovat dovednost dětí vyjádřit se výtvarnou, slovesnou, dramatickou, hudební činností
- zpívat sólově i ve skupině
- rozvíjet schopnost vyjádřit souhlas i nesouhlas v různých situacích
- podporovat a rozvíjet schopnost slovně vyjádřit charakter jednotlivých známých postav z knih, divadelního představení...

4. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- rozvíjet schopnost reagovat na slovní pokyny
- podporovat a rozvíjet odpovědnost za své jednání
- respektovat daná pravidla her, činností
- odstraňovat dětskou agresivitu během spontánních činností
- vést k šetrnému zacházení s hračkami
- posilovat citovou vazbu k rodině, přírodě
- rozhovory nad ilustracemi knih
- spolupodílet se na estetickém vzhledu třídy (úklid, výzdoba...)

5. Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

- prohlubovat zásady kolektivního cítění, podřizovat své nároky požadavkům skupiny
- rozvíjet sebeovládání při soutěživých činnostech
- při hrách zaujmout jak roli vedoucí tak vedlejší
- podporovat rozvoj dětské iniciativy při různých činnostech
- získávat schopnost vhodně reagovat na různé nepředvídané situace
- zodpovědně plnit zadané jednoduché úkoly

C - Dítě a ten druhý

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- pozdravit při příchodu a odchodu, samostatně vyřídit vzkaz
 - vést děti k porozumění slovních pokynů pro jednotlivce, skupinu
 - vystupovat zdvořile při styku s ostatními, respektovat mluvčího
- 2. Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (rodina, třída, dětská herní skupina)**
- rozvíjení schopnosti uznávat autoritu dospělých, rodičů
 - seznamovat s prací dospělých lidí (hudebníci, knihovník)
 - vést děti k navazování kontaktu s ostatními, rozvíjet schopnost pomáhat druhým
 - samostatně hodnotit výsledky práce druhých i své
- 3. Vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)**
- rozvíjet schopnost přizpůsobit se nově vzniklým situacím
 - přijímat mezi sebe a do herních činností nové děti
 - podporovat vznik dětských přátelství, vzájemně si pomáhat
 - tolerovat odlišné názory druhých
 - rozvíjet dovednost sebehodnocení, být zodpovědný za své jednání
 - rozvíjet schopnost respektovat názory a požadavky druhých
- 4. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností**
- postupně nenásilně odstraňovat dětský ostych před druhými
 - samostatně vyprávět ostatním dětem svůj příběh
 - zapojovat se do společných činností, podporovat rozvoj dialogů
 - rozvíjet dovednost dělit se s ostatními
 - logopedická prevence (individuálně)
 - rozvíjet slovní zásobu, využívat práce s loutkami k rozvoji dialogů s loutkou
 - vyprávět děj podle obrázků známé pohádky, příběhu
- 5. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými**
- během činností upozorňovat na možná nebezpečí, zařazování maňáskových her
 - seznamovat s nebezpečím návykových látek
 - rozvíjet schopnost chovat se obezřetně při styku s neznámými lidmi, dbát na bezpečnost svoji i druhého
 - poslech četby příběhů dětských hrdinů, kdy dochází k řešení nahodilých situací

D - Dítě a společnost

- 1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte**
- společně s dětmi vytvářet kulturní a estetické prostředí ke stolování
 - samostatně dodržovat kulturní a hygienické návyky
 - rozvíjet schopnost respektovat požadavky na chování dětí
 - získávání poznatků o zacházení s knihou
 - šetrně zacházet se společnými hračkami, střídání se hračkou
 - úklid hraček po hře, udržování pořádku ve svých věcech

- rozvoj schopnosti nechat domluvit druhého, nerušit četbu, poslech
- při hudebním koncertě nerušit mluvením, upevňovat zásady společenského chování

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních vztazích

- posilovat dovednost zdravit při příchodu a odchodu - dívat se do očí
- prostřednictvím literárních příběhů rozvíjet poznatky o mezilidských vztazích

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat...

- při různých činnostech rozvíjet schopnost podřizovat se skupině ostatních
- uvědomovat si, že i já přispívám k výsledku práce celé skupiny
- na základě maňáskových scének si uvědomovat důležitost rodinného soužití

4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných...)

- poslech příběhů s dětským hrdinou
- prohlížení knih se známými pohádkami, podle ilustrací je poznat
- nácvik dramatizace příběhu, nácvik maňáskového divadla
- posilovat radost z hudebních děl - poslech
- poskytovat různé materiály pro pracovní a konstruktivní činnosti
- zařazovat hudebně pohybové aktivity, nácvik tanečních her

5. Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění

- dbát na svůj zevnějšek, udržovat pořádek na pracovním stole
- rozvíjet schopnost podílet se na úpravě třídy a šatny
- navštěvovat kulturní akce, oceňovat výsledky akcí
- prohlížení knižních ilustrací

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- rozvíjet schopnost orientovat se v okolí školy
- návštěva knihovny
- bezpečná orientace ve třídě (využití hry na schovávanou různých předmětů)
- během vycházek seznamovat kamarády se svým bydlištěm

2. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- zprostředkovávat poznatky o důležitosti ochrany zdraví, životního prostředí
- pozorování práce lidí na zlepšování vzhledu města (technické služby, zahradnické práce), zapojovat děti do péče o školní zahradu

3. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám

- upevňovat a rozvíjet poznatky o proměnách přírody za základě vlivu ročních dob
- rozvíjet schopnost přiměřeně se oblékat v souvislosti s počasím

- rozvíjet schopnost reagovat na nepředvídané situace
4. **Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem**
 - během všech činností upozorňovat na skutečnost, že i já jsem součástí světa a života, mohu přispět k jeho zkvalitnění
 - zapojovat se aktivně do společných činností
 5. **Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednotlivých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí**
 - pečovat o knihy v dětské knihovně, zacházet opatrně s hudebními nástroji
 - pečovat o květiny ve třídě, spoluúčast na úklidu školní zahrady
 - rozvíjet schopnost starat se hračky ve třídě - mytí, otírání
 6. **Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností**
 - pěstovat poznatky o významu živé a neživé přírody a o její ochraně

"Chráním přírodu"

- *Chráním životní prostředí.*
- *Svátky jara.*
- *Mlád'ata.*
- *Dopravní výchova, dopravní prostředky.*

A - Dítě a jeho tělo

1. **Uvědomění si vlastního těla**
 - nenásilnou formou objasňovat dětem, jak přichází na svět
2. **Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí**
 - zvládat základní pohybové dovednosti, zdravotní cviky (krajní polohy)
 - grafomotorická cvičení, správný úchop psacího náčiní, koordinace oko - ruka
 - rozvíjet dovednost při zvládnutí rovnováhy, napodobení i složitějších pohybů
 - zdolávání překážek různými způsoby
 - navlékáním korálek a předmětů procvičující jemnou motoriku, práce s nůžkami
 - zvládat skládání, mačkání, vytrhávání papíru
3. **Rozvoj a užívání všech smyslů**
 - analyticko-syntetická cvičení, rozlišování jednotlivých zvuků
 - poznávání předmětů podle hmatu a zraku (materiál, tvar, velikost...)
 - rozvíjet čichové vnímání - vůně květin, psychomotorické hry
4. **Rozvoj psychické i fyzické zdatnosti**

- vést děti k sebekontrolě a sebeovládání, zapojování dětí do společných činností
 - seznamování dětí s hudebními a hudebně pohybovými hrami a činnostmi
- 5. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů**
- rozlišovat, co je pro život zdravé, co potřebují lidé, zvířata a rostliny k životu
 - získávat povědomí, co je škodlivé pro zdraví a život

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i expresivních

- rozvíjet schopnost pojmenovávat některá zvířata, rostliny
- objasňování obsahu méně známých slov a pojmů
- procvičování hláskových skupin (individuálně)
- vést děti k přiměřeně hlasitému projevu, procvičování gymnastiky mluvidel
- prostřednictvím vhodné literatury a mluvním příkladem prohlubovat jazykový cit
- vést děti k používání slov ve správném gramatickém tvaru
- na základě obrazového materiálu vyprávět děj (zapojení fantazie)

2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)

- navozovat situace, které podněcují k mluvnímu projevu
- dokázat pochopit hádanku, vymýšlet je samostatně
- pantomimou vyjádřit lidské činnosti
- výtvarně ztvárnit básničku o květech, rostlinách, mláďatech

3. Osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

- vytleskávání rytmu slov, sluchově rozlišovat hlásku na začátku a konci slova
- výtvarně zachytit děj pohádky, příběhu
- provádět grafomotorická cvičení, používání různých výtvarných materiálů a technik
- při sedavých činnostech dbát na správné držení těla
- rozlišování poezí a prózu, slovně vyjádřit náladu textu

b. Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k pojmovému, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

- vést děti k rozlišování základních i doplňkových barev
- seznamovat s jarními květinami, rozvíjet poznatky o jarní přírodě
- vytvářet skupiny a soubory na základě dané vlastnosti
- zpívat na zvukomalebné slabiky, vyjádřit hudbu pohybem

2. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjadřování)

- samostatně rozhodovat o pravdivosti tvrzení
- umět rozlišovat časovou posloupnost
- ze dvou skupin vytvářet dvojice, dokázat vytvořit číselnou řadu
- určovat počty objektů v situaci, kdy jeden přibyl nebo ubyl
- rozkládat soubor na základě daných vlastností
- umět sestavit útvary na základě předlohy, podle fantazie

3. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování, zájem)

- připravovat jednoduché pokusy (klíčení semen)
- umět pečovat o rostliny, vědět co potřebují k životu

4. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- zařazovat hry podporující logické myšlení, sluchové hry
- vytvářet vlastní hádanky

5. Vytváření základů pro práci s informacemi

- orientovat se v dětské encyklopedii, prohlížení dětských časopisů
- zařazování televizních programů pro děti, využívání videonahrávek

c. Sebepojetí, city, vůle

1. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)

- využívat různých příležitostí k posilování dětského sebevědomí, jistoty
- rozvíjet schopnost sebehodnocení
- vést k uvědomělému dodržování pravidel společenského chování
- zapojovat se aktivně do spol. organizovaných činností

2. Rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí

- posilovat citový vztah k mateřské řeči, seznamovat s národními písněmi a lidovými pohádkami
- posilovat citový vztah k přírodě, životnímu prostředí

3. Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

- rozvíjet dialog prostřednictvím loutky
- vést k soustředěnému poslechu, podněcovat k uvědomování si prožitku z hudby, slova
- umět vyjádřit hudbu pohybem
- posilovat kladný vztah k přírodě, udržování estetického vzhledu prostředí, kde se děti pohybují

4. **Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, prožívání a citění**

- během různých činností prohlubovat kladné charakterové vlastnosti
- rozvíjet povědomí, co potřebují rostliny k životu
- přibližovat dětem význam přírody pro lidi
- upozorňovat na negativní vlivy techniky na přírodu
- seznamovat děti s hospodářskými zvířaty - mláďaty, jejich užitek

5. **Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci**

- nenásilně odstraňovat sobeckost dětí a impulsivnost
- chápat cíl společné činnosti, podřídit se společnému záměru
- posilování charakteristických vlastností (vytrvalost, rozumnost, pravdomluvnost) při zařazování her s pravidly
- samostatně hodnotit výsledky své práce, jednání

C - Dítě a ten druhý

1. **Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem**

- vést děti k porozumění slovních pokynů pro jednotlivce i skupinu
- pozorně naslouchat druhému, respektovat mluvčího

2. **Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému**

- podporovat vznik dětských přátelství
- podporovat snahu spolupracovat s ostatními, pomáhat si

3. **Vytváření prosociálních postojů k druhému**

- vážit si práce druhých, pozorování práce dospělých
- dodržovat pravidla společenského a kulturního chování
- umět hodnotit výsledky práce jiných, respektovat přání většiny
- sledovat úroveň dětské přizpůsobivosti, podporovat kladným hodnocením

4. **Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností**

- rozvíjení schopnosti domluvit se s ostatními
- samostatně vyjádřit potřebu, přání, samostatně vyřídit vzkaz
- podílet se na společné činnosti, při činnostech podřizovat osobní zájem společnému
- vážit si výsledku své práce i práce ostatních

5. **Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu s druhými dětmi, dospělými**

- posilovat schopnost samostatného rozhodování při plnění zadaného úkolu ve spolupráci s učitelem
- upevňovat pocit bezpečí, rozvíjet schopnost odmítnout nepříjemnou komunikaci...
- posilovat sebevědomí kladným hodnocením

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností

- podporovat snahu dítěte být samostatný
- rozvíjet schopnost sebekontroly a sebeovládání

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

- rozvíjet žádoucí vlastnosti (opatrnost, nebojácnost, samostatnost...) pomocí vhodných citových podnětů
- rozvíjet základy pracovních vlastností, vést děti k cílevědomosti a trpělivost
- prohlubovat kladný postoj k šetrnému zacházení s předměty společného vlastnictví
- postupně rozlišovat hru od práce

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet k tomuto společenství

- posilovat schopnost odpovědně plnit úkoly
- rozvíjet schopnost soustředěné pozornosti
- umět hodnotit výsledky své práce a vážit si práce ostatních

4. Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních

- seznamovat se s lidovými říkadly a rozpočítadly
- vést děti k pozornému vnímání předcítání, vést k hádání hádanek
- aktivizovat slovník prostřednictvím vyprávění obsahu pohádek, příběhů, dramatizace
- pěstovat smysl pro humor poslechem veselých veršů, říkadel
- seznamovat děti s obrázkovými seriály
- využívat improvizované výstupy s loutkou
- výtvarně zachytit prožitky dětí
- hudebními činnostmi podporovat hudební cit
- výtvarně, pracovní a hudebně rozlišovat roční doby

5. Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, ke kultuře a umění

- objevování estetických a užitkových vlastností předmětů (barva, tvar, účel...)
- rozvíjet citovou vazbu k přírodnímu prostředí (chránit přírodu)
- esteticky vnímat proměny přírody (obloha, tvar mraků, rozkvetlá louka)

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- vést děti k účasti na oslavách, akcích

2. **Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí...**
 - umět samostatně a tvořivě využívat různé hračky při tvořivých hrách
 - rozlišovat slovním označením barvy základní i doplňkové
 - při manipulaci s předměty rozlišovat tvar, barvu, rozměr...
 - chápat časový sled
 - experimentovat s jednoduchými pokusy
3. **Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také ničit a poškozovat jej**
 - upevňovat kladný vztah k přírodě, ke zvířatům
4. **Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech formách**
 - vytvářet základy ochranného postoje k životnímu prostředí
5. **Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí**
 - uvědomovat si význam rostlin a zvířat pro život člověka
 - vést děti k pěstování a péči o rostliny, získávání povědomí o zákonitostech ekologie
6. **Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí**
 - vést děti k chápání významu ochrany života ve všech jeho formách

"Barevné jaro"

- *Kde bydlím - já a moje město.*
- *Česká republika.*
- *Svátek matek .*
- *Moje záliby, koníčky.*

A - Dítě a jeho tělo

1. **Uvědomění si vlastního těla**
 - zvládnání základních pohybových dovedností (zvládnání překážek, házení, koulení, chytání míče, lezení)
2. **Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí**
 - rozvíjení motoriky při konstruktivních činnostech, při manipulaci s různými předměty
 - zařazování uvolňovacích cviků

- zvládání koordinace pohybu při poskocích a skocích
- 3. Rozvoj a užívání všech smyslů**
 - zařazování smyslových a psychomotorických činností a her
 - hudebně pohybové činnosti
 - zrakovým, hmatovým vnímáním rozlišovat vlastnosti předmětů
 - 4. Rozvoj psychické i fyzické zdatnosti**
 - zvládání cvičení s náčiním a na nářadí
 - vést děti k sebekontrolě a sebeovládání
 - podporovat rozvoj kladných prožitků během různých činností
 - 5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností**
 - rozvíjet samostatnost při sebeobsluze
 - zvládat jednoduchý pohyb, přizpůsobovat jej podle slovního i názorného pokynu
 - upozorňování na možnosti úrazu při činnostech
 - 6. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě**
 - rozumět slovnímu označování jednotlivých částí těla, orientace v tělesném schématu
 - seznamovat se s preventivní ochranou zdraví
 - vést k bezpečnému dodržování pravidel činností a her
 - 7. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů**
 - vést k ochraně životního prostředí
 - uvědomovat si důležitost provádění zdravotních cvičení
 - bezpečnou orientací v prostoru předcházet úrazům
 - vést k rozvíjení povědomí o důležitosti základních hygienických a preventivních návyků (přijímání potravy a tekutin...)

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

- 1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i expresivních**
 - rytmičtější slova, říkadla, rozlišování délky slabik ve slovech
 - stupňování přídavných jmen a příslovcí
 - obohacování slovní zásoby o nové pojmy (tvary, rozměry - stupňování)
 - seznamování a vytváření obecných pojmů, slova nadřazená, podřazená, souřadná
 - logopedická preventivní cvičení (individuálně)
- 2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)**
 - nácvik krátkých textů (samostatné přednesení), vést k výraznému přednesu

- gymnastika mluvidel, dechová cvičení
- 3. Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka**
- grafické znázorňování slabik, geometrických tvarů
 - vyhledávání krátkých a dlouhých slov (vytleskávání)
 - rozvíjení koordinace oko - ruka při různých činnostech
 - vyprávění podle obrázků

b. Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k pojmovému, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

- slovně označovat místnosti ve svém bydlišti, znát jejich účel
- manipulací s předměty a srovnáváním rozlišovat tvar, velikost
- vymýšlení jednoduchých rýmů
- vyhledávání cesty od jednoho bodu k druhému, řešení labyrintů
- získávat povědomí o rozdílnosti města a vesnice

2. Rozvoj tvořivosti

- rozhodovat o pravdivosti tvrzení
- správné používání předložek - určování místa a času
- rozlišování geometrických tvarů, sestavování obrázků z geometrických tvarů
- pravolevá orientace

3. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)

- práce s nůžkami - přáníčka, práce s papírem - mačkání, vytrhávání
- práce s netradičním materiálem - vlna, látka...
- modelování lidské figury, výtvar ztvárnění lidské postavy - maminka
- vytváření hudebních doprovodů k písňím (dětské hudební nástroje)

4. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- znázornit cesty v rovině, vyhledávat dlouhé a krátké
- rozhodovat o pravdivosti tvrzení (malý, menší, nejmenší...)
- vytváření labyrintů
- sluchové rozlišování hlásek na začátku a konci slov

5. Vytváření základů pro práci s informacemi

- seznamování s encyklopedií, televizní pořady, práce na interaktivní tabuli

c. Sebepojetí, city, vůle

1. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)

- podporovat dítě v uplatňování svých myšlenek a přání
- domluvou předcházet konfliktům

2. Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k přírodě

- posilovat citové vztahy k rodině
- posilovat schopnost pracovat kolektivně, pomáhat si navzájem
- vést děti k lásce k domovu, svému městu (pomoc při úklidu)

3. Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

- využití Dne matek k vyjádření lásky k maminkám
- pomocí loutky rozvíjet dialogy
- při různých činnostech si uvědomovat odpovědnost za své jednání...
- využívat vhodných situací k odstraňování dětské afektivity, sobeckosti...

4. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění, prožívání

- navazování kladných citových vztahů s druhými
- podporovat rozvíjení společenského chování
- vnímat krásu kolem sebe, podílet se na zlepšování estetického vzhledu prostředí

5. Získání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

- vést děti k vzájemné spolupráci, dokázat hodnotit výsledky práce své i druhých
- podporovat rozvoj přátelských vztahů - neubližovat si

C - Dítě a ten druhý

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých při navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem

- podporovat dětská přátelství, schopnost přijímat do hry další děti
- rozhovorem o povídce s dětským hrdinou upozorňovat na jednotlivé role v rodině
- vést děti ke vzájemné spolupráci, vzájemné pomoci

2. Vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti)

- poskytovat dětem možnost se seberealizovat
- méně aktivní děti kladným hodnocením povzbuzovat k sebedůvěře
- rozvíjet schopnost sebehodnocení (kladné, záporné)
- uvědomovat si cíl společných činností
- využívat nahodilých situací k rozhovorům o vztazích mezi dětmi, lidmi

3. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- seznamování s chováním při styku s cizími lidmi
- při hravých činnostech dbát na bezpečnosti svoji i druhých
- prostřednictvím zadávání jednoduchých úkolů posilovat sebejistotu dítěte
- kladným hodnocením motivovat k jistotě a odvaze
- upozorňovat na negativní vlivy okolního prostředí

D - Dítě a společnost

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

- vést k pozdravu i na vycházkách
- rozvíjet společenské chování při různých kulturních akcích
- vést děti ke zdvořilému jednání s vrstevníky i dospělými
- při plnění zadaného společného úkolu si uvědomit důležitost spolupráce
- střídat se o hračky, dokázat se rozdělit s ostatními

2. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

- uvědomovat si důležitost kolektivní pomoci při společných činnostech

3. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství

- uvědomovat si mravní hodnoty v jednání lidí (spravedlnost, pravda, upřímnost...)
- rozvíjet dovednost samostatně uklízet hrací plochu, dbát o své věci
- podporovat snahu dětí pomáhat
- prohlubovat lásku k domovu, městu

4. Rozvoj kulturně-estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních

- kreslit na základě citového prožitků (matka...)
- ovládat techniku malby, samostatně zacházet s nůžkami
- experimentovat s pracovními materiály
- konstruktivní činnosti, tvoření z přírodních materiálů, práce s modelínou
- zpěv na zvukomalebné slabiky, hra na dětské hudební nástroje
- prohlížení ilustrací pohádek, příběhů...

5. Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění

- během vycházek vnímat krásu jarní krajiny
- posilovat schopnost vnímat různé tvary přírodnin, rostlin...
- uvědomovat si rozdíl mezi městem a vesnicí
- posilovat prožitek z pěvecké činnosti nácvikem nových písní
- zvládat taneční prvky při tanečních hrách

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- bezpečně se orientovat v okolí školy, domova
 - vědět, kde jsou významné budovy ve městě
 - znát rozdíl mezi městem a vesnicí
 - poznat státní vlajku, znát jméno hlavního města, státní hymnu
2. **Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách**
- uvědomovat si důležitost kvality životního prostředí pro lidi
 - rozvíjet znalosti o ročních dobách (měsících, dnech)
 - rozšiřovat okruh představ o světě, okolí
 - rozvíjet poznatky o přírodních materiálech
3. **Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech formách**
- posilovat kladný vztah k přírodě živé i neživé
 - upevňovat poznatky o důležitosti zdravotní prevence
 - rozvíjet kladné vztahy mezi dětmi
4. **Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem**
- uvědomování si rozdílu mezi já sám a my všichni
 - rozvíjet povědomí o skladbě rodiny, funkci členů
 - zprostředkovávat poznatky o lidském životě a potřebách pro život
5. **Osvojení si dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k zdravému a bezpečnému prostředí**
- zapojovat děti do jednoduchých pracovních činností (pomoc při úklidu, péči o zahradu, pomoc mladším dětem)
 - rozvíjet poznatky o důležitosti zásad zdravé výživy

"Přípravka končí"

- *Svátek dětí*
- *Pohádka s dětským hrdinou*
- *Co už znám a vím*
- *Léto v písničkách*

A - Dítě a jeho tělo

1. **Uvědomění si vlastního těla**
 - potřeby lidského těla (chlad, horko, hlad, žízeň...)
2. **Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí**

- zvládat provádění zdravotních cviků (krajní polohy)
- zvládat chůzi se správným držením těla, orientace v prostoru
- zvládat správnou techniku běhu - pravidelné dýchání, dýchání nosem i ústy
- zvládat různé druhy skoků, poskoků
- procvičování odvahy a obratnosti při cvičení na nářadí
- bezpečně manipulovat s míčem (hod, koulení, podávání...)
- pohybově vyjadřovat melodii, rytmus
- při pracovních a konstruktivních činnostech procvičovat jemnou motoriku

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- graficky znázorňovat pohyb
- při seznamování se s okolím využívat všechny smysly

4. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

- zvládat základy sebeobsluhy
- uplatňovat preventivní základní hygienické i zdravotní návyky
- zvládat jednoduché pracovní úkony (úklid...)
- podřizovat se pravidlům závodivých her...

5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenovat předměty související s osobní hygienou
- používat samostatně příbor

6. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- vyjmenovat části těla, výtvarně vyjádřit lidskou postavu
- dodržovat zdravotní prevenci, bezpečnost při cvičení ve vyšších polohách

7. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

- vědomě chránit přírodu
- rozlišovat, co je zdravé a co ne pro lidi, seznamovat se s vývojem života lidí
- dbát při činnostech na bezpečnost, neohrožovat zdraví své ani jiných

B - Dítě a jeho psychika

a. Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových schopností a dovedností receptivních i expresivních

- správně pojmenovávat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny...
- samostatně vyřídit vzkaz
- používat jednoduchá souvětí, používat slova ve správném gramatickém tvaru
- správně vyslovovat jednotlivé hlásky
- soustředěně vyslechnou čtený text

2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- pomocí předmětů, obrázků řešit problém (hádky...)
- samostatně navazovat dialog, vyjádřit vlastní potřebu, přání
- dramatizací pohádek rozvíjet řečové schopnosti

3. Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj o psanou podobu jazyka

- sluchově rozlišovat hlásky na začátku a konci slova
- grafické znázornění některých písmen
- grafomotorickými cvičeními uvolňovat zápěstí, správný úchop psacího náčiní
- při práci u stolku sedět vzpřímeně, udržovat pořádek na pracovním stole
- prohlížením obrázků v knihách odhadovat obsah textu

b. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

1. Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení pojmovému, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie

- rozlišovat druhy ovoce a zeleniny
- pozorování rostlin - co potřebují k životu, vývoj rostlin
- upozorňovat na změny počasí
- znát části lidského těla a funkce, zásady ochrany zdraví, základy první pomoci
- vyjádřit hudbu přirozeným pohybem, vytvářet doprovody k písním
- zpívat na zvukomalebné slabiky, část melodie graficky zaznamenat

2. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování)

- sestavit útvary podle předlohy i fantazie
- vést děti k chápání základních číselných a matematických pojmů (porovnávat, řadit - první..., více než...)

3. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- analyticko-syntetická cvičení
- řešení jednoduchých hlavolamů, samostatně se pokusit vymyslet hádku
- zařazovat hry podporující logické myšlení

4. Vytváření základů pro práci s informacemi

- orientovat se v encyklopedii, prohlížení dětských knih a časopisů
- návštěva divadla, koncertu...

c. Sebepojetí, city, vůle

1. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)

- rozvíjet schopnost být samostatný, podporovat iniciativu dítěte
- rozvíjet přiměřené sebevědomí, rozvíjet dovednost sebehodnocení

2. Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí

- podporovat vznik dětských přátelství, posilovat citové vztahy k rodině
- zaujmout dětskou pozornost zpěvem a hrou na hudební nástroj
- rozvíjet dovednost vyjádřit hudbu přirozeným pohybem

3. Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

- účast na kulturních akcích, sledování televizních pohádek, četba pohádek a příběhů
- slovně vyjádřit charakter postav z pohádek...
- dramatizací, tancem, pohybem a výtvarně znázornit příběh

4. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- posilovat u dětí pocit sounáležitosti se skupinou, podporovat vznik přátelství
- umožňovat dětem objevování zvuků a tónů hrou na hudební nástroje

5. Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

- při různých činnostech rozvíjet charakterové vlastnosti (rozhodnost, pravdomluvnost...)
- dokázat hodnotit výsledky své práce i práce jiných

C - Dítě a ten druhý

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- znát svůj věk, jméno a adresu, jména dětí ve třídě (oslovovat se navzájem jmény)
- vést děti k porozumění slovních pokynů (pro dítě i skupinu)
- soustředit se přiměřenou dobu na určitou činnost
- zdvořile vystupovat ve styku s ostatními

2. Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému

- využívání her k navazování kontaktu, rozvíjet dialog s ostatními dětmi
- rozvíjet snahu po samostatnosti, rozvíjet tvořivou aktivitu prostřednictvím her
- aktivně se zapojovat do společných činností

3. Vytváření prosociálních postojů k druhému

- vzájemně spolupracovat, pomáhat si navzájem
- pozorovat a zapojovat se do příprav školních oslav

- rozvíjet schopnost sebehodnocení
4. **Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností**
 - vytvářet poznatky o vhodném společenském a kulturním chování
 - během mluvení používat jednoduché věty a souvětí
 - vhodnými otázkami přivádět děti ke stále kvalitnější reprodukci kratšího celku
 5. **Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu s druhými dětmi i dospělými**
 - upozorňovat na možná nebezpečí a seznamovat děti s tím, jak se chovat

D - Dítě a společnost

1. **Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte**
 - rozvíjet vnímání živého slova
 - prohlubovat poznatky o kulturním a společenském chování
 - vážit si výsledků práce druhých
 - rozvíjet schopnost pomáhat mladším, rodičům...
2. **Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách**
 - podněcovat děti k navazování citových kontaktů s ostatními
 - nenásilně odstraňovat dětskou sobeckost, rozvíjet žádoucí vlastnosti
3. **Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobovat se, spolupracovat**
 - využívat her a činností k navazování vzájemných kontaktů
 - vést ke zdvořilému jednání s ostatními
 - dokázat přijmout i negativní kritiku
4. **Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních**
 - přednášet krátké veršované pohádky, seznamování s personifikací
 - samostatným vyprávěním příběhů a pohádek aktivizovat slovní děti
 - procvičovat samostatné vyjadřování dramatisací pohádek
 - rozšiřovat okruh písní o nové, vést děti k vytváření hudebních doprovodů
 - bezpečně zacházet a pracovat s nůžkami, papírem a lepidlem
5. **Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění**
 - pozorně naslouchat zpěvu učitele, ostatních
 - aktivně se spolupodílet na estetickém vzhledu prostředí školy
 - vnímat proměny v přírodě způsobené počasím

E - Dítě a svět

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- bezpečně se orientovat ve svém okolí
- hledat cestu v labyrintech
- aktivně se účastnit oslav dne dětí

2. Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí ...

- při tvořivých hrách využívat různé předměty a věci
- označovat předměty denní potřeby, znát použití a účel
- uvědomovat si sled ročních dob a znát charakteristické znaky
- aktivně a správně užívat časové i prostorové označení
- rozšiřovat okruh znalostí o potřebách k životu (rostliny, lidé)

3. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit

- mít povědomí o potřebě chránit přírodu, starat se o rostliny ve třídě
- upozorňovat děti na možná nebezpečí vlivu přírodních jevů

4. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám

- samostatně charakterizovat roční doby ve výtvarných pracích
- využívat přírodní materiál k rozvoji fantazie a tvořivosti
- upevňovat elementární poznatky o vlivu tepla, vody (nebezpečí úrazů)

5. Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách

- pozorovat růst rostlin
- pojmenovávat a rozlišovat zvířata domácí a hospodářská (mláďata)
- získávat povědomí o potřebě chránit si své zdraví i zdraví svých kamarádů
- rozvíjet schopnost chránit a pečovat o životní prostředí (ekologie)
- upozorňovat na nebezpečí vlivu návykových látek

6. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

- uvědomovat si, že jak se chováme a žijeme, ovlivňujeme zdraví a životní prostředí
- vážit si přátelství a pomoci

7. Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

- rozvíjet poznatky o důležitosti a významu přírody pro lidi
- vést děti k samostatnému a zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- rozlišovat činnosti, které pomáhají životu, které škodí
- prohlubovat poznatky o možných nebezpečích při různých činnostech

8. Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

- prohlížení a orientace v encyklopedii, práce s globusem
- mít povědomí o životě na souši a ve vodě

Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP PV a které tvoří jeho základní strategii. V etapě předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problému

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problému a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnosti a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Co děti znají, když se s nimi loučíme

Sebeobsluha

- samostatně zvládá pravidelné denní úkony osobní hygieny
- samostatně používá toaletu
- samostatně se obléká, obouvá, uklízí si oblečení
- zvládá zavazování tkaniček
- samostatně jí, postupně používá nůž, vidličku
- udržuje kolem sebe pořádek a čistotu
- dovede po sobě uklízet
- dokáže se postarat o své věci

Motorika

- v běžném prostředí se pohybuje bezpečně
- dobře chodí po schodech nahoru a dolů
- zvládá lehkou chůzi se správným odvíjením chodidel
- běhá, skáče, přebíhá, přeskočí přes švihadlo
- hází a chytá míč
- hraje si s předměty, s velkými kostkami, staví ze stavebnice...
- umí zaujmout různé pozice, udržuje rovnováhu
- kontroluje své tělo
- zúčastňuje se různých pohybových her
- pohybuje se v prostoru podle daných pokynů
- udrží rytmus (rytmický tanec)
- zná správný úchop psacího či výtvarného náčiní, správnou polohu těla při práci
- zvládá práci s drobným materiálem (navlékání korálků apod.)

Sociální dovednosti

- dovede jednat s ostatními, zná a používá jména spolužáků i dospělých

- navazuje a udržuje přátelství
- dovede požádat o pomoc dospělé, kamarády, dovede vyřídit drobný vzkaz
- přijímá odpovědnost za své činy
- dovede se orientovat na známých místech i bez dozoru
- dovede se přemísťovat ve známém prostředí
- uznává autoritu dospělého, projevuje k němu pozitivní vztah
- zachovává běžná pravidla společenského chování: zdraví při příchodu, odchodu, poděkuje, omluví se
- dodržuje soužití se skupinou vybranou i libovolnou
- dovede se soustředit, nevyrušuje ostatní z činností
- dokáže s ostatními spolupracovat
- vystupuje samostatně

Citová oblast

- zvládá odloučení od rodičů
- je emočně stálé
- reaguje přiměřeně na neúspěch
- dovede odložit přání na později
- dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti

Oblast jazyka, komunikace

- vyslovuje správně všechny hlásky, mluví plynule, srozumitelně
- dovede poslouchat a klást jednoduché otázky
- naslouchá celému příběhu během vyprávění
- vypravuje o svých zkušenostech, událostech v logické návaznosti
- dovede reagovat na pokyny
- aktivně se zapojuje do společenské konverzace
- umí zacházet s knihou
- dotazuje se na pojmenování písmen
- napodobuje psaní
- napíše své jméno nebo iniciály
- umí používat aktivně základní slovní zásobu, mluví ve větách, gramaticky správně
- chápe obsah čteného, dovede reprodukovat, dramatizovat příběh
- memoruje básničky, říkanky, přísloví
- dovede pojmenovat předměty denního použití, zvířata, rostliny, věci
- komunikuje s dětmi i dospělými

Výtvarný projev

- poznává barvy a odstíny
- ovládá a používá základní techniky výtvarného projevu
- dovede vybarvovat obrázek, obkreslovat
- dovede vystříhat základní obrazce
- modeluje i maluje podle předlohy i vlastních představ
- na obrázcích, které kreslí, jsou rozpoznatelní lidé či předměty
- kresba lidské postavy obsahuje všechny důležité prvky
- zvládá pracovat na různě velkých plochách, využívá celou plochu

Oblast matematických, časových a prostorových představ

- vnímá a poznává časové vztahy: začátek, prostředek, konec, první, poslední, nyní, před, potom, včera, dnes, zítra...; zná dny v týdnu a roční období, částečně zná měsíce
- kvantitativní vztahy: hodně, málo, víc než, stejně, více, méně, všechno, nic, stejný, jiný, tolik jako, několik, plný, prázdný...
- prostorové vztahy: uvnitř, vně, nahoře, dole, před, za, nad, pod, tady, tam, první, poslední, vedle, blízko, daleko, na jedné straně, na druhé straně, vpravo, vlevo – řadí předměty na základě podobnosti či odlišnosti, podle určitých vlastností
- poznává a rozlišuje geometrické tvary - kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
- umí počítat předměty v daném souboru
- tvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků
- používá číselné řady 1-9 pro počítání předmětů

Hudební projev

- zpívá písničku s důrazem na správnou melodii a rytmus
- zpívá ve skupině podle pokynů
- vytleskává rytmus; vyjadřuje daný rytmus různými pohyby
- doprovází zpívané písně na jednoduchý hudební nástroj s důrazem na rytmus
- naslouchá částem hudebních skladeb, vyjadřuje pocity a dojmy z poslechu
- umí zatančit jednoduché tanečky s důrazem na ladnost a přesnost pohybu

Evaluace

Evaluační činnost probíhá v několika rovinách, na úrovni školy a třídy. Hodnocení práce pedagoga je formou hospitací. Žáci přípravné třídy jsou hodnoceni průběžně, nejsou však klasifikováni. Třídní učitel vede každému žákovi portfolio jeho prací a záznamový arch, kde jsou sledovány konkrétní znalosti, dovednosti a návyky dětí dle vývojových oblastí. Děti jsou také vedeny k sebehodnocení. Na konci školního roku je vypracováno slovní hodnocení průběhu vzdělávání dítěte v přípravné třídě, které je předáno zákonným zástupcům dítěte, budoucím učitelům a které je také součástí dokumentace školy. Zároveň je zpracována Závěrečná zpráva o činnosti přípravné třídy.